ANCIENT IRANIAN

AND

ZOROASTRIAN MORALS.

by

Dhunjibhoy Jamsetjee Medhora.

પુરાતન ઇરાની અને

જરથોસ્તિ ધર્મનીતિ.

લખનાર

ધનજીભાઈ જમશેદજી મેધોરા.

ANCIENT IRANIAN AND ZOROASTRIAN MORALS

COMPILED BY

DHUNJIBHOY JAMSETJEE MEDHORA.

પૂરાતન ઇરાની અને જરતોસ્તિ ધર્મનીતિ.

રચનાર

ધનજીભાઈ જમશેદજી મેધોરા.

મુંબઈ:

રીપન પ્રિંટિંગ પ્રેસ, કાલબાદેવી.

૧૮૮૭.

PREFACE.

The object of compiling this treatise is to supply to the Parsees a manual containing the morals of ancient Iranians and Zoroastrians. That there is a want of such a manual will be admitted by all thoughtful Zoroastrians, and if it should prove useful until a better one should be out, the compiler's object shall have been gained.

There was no alternative but to take entire select pieces of prayers from the Avesta, and these have been so arranged that they can be used by any person so as to serve the purpose of ordinary prayer and can be recited at any time and at any place.

27th September, 1887. D. J. M.

પ્રસ્તાવના.

આ નાની ચોપડી બનાવવાનો હેતુ એ છે કે, પૂરાતન ઈરાનીઓ અને જરતોસ્તિઓની ધર્મનીતિનો સાર સંગ્રહ પારસીઓને પુરો પાડવો. એવા સાર સંગ્રહની જરૂર છે એવું સર્વ વિચારવંત જરતોસ્તિઓ કબુલ કરશે, અને એથી વધારે સારી ચોપડી બાહાર પડતાં સુધી કોઈબી જરતોસ્તિને એ ચોપડી ઉપયોગી થઈ પડશે તો એ બનાવનારની મતલબ પાર પડશે.

જંદ અવસ્તામાંથી ચુંટીને બંદગીના આખા ભાગો ઉતારી લીધા શિવાય બીજો ઉપાય હતો નહીં, અને એ બંદગીઓ એવી રીતે ગોઠવી છે કે કોઈ જરતોસ્તિ પોતાની હંમેશની બંદગીની જગ્યાએ વાપરવા ચાહે તો તેમ થઈ શકે, અને એ બંદગીઓ કોઈબી જગ્યાએ કોઈબી વખતે ઉપયોગમાં લાવી શકાશે.

તા૦ ૨૭મી સપ્ટેમ્બર ૧૮૮૭. ધ. જ. મે.

JAVIDAN-KHIRAD;

OR,

THE MAXIMS OF HOSHENG.*

HOSHENG, a King of the Peshdádián dynasty, saith :—

The origin of all things is in God, and unto Him is the return; all good grace cometh from Him, and He is worthy to be praised. Whoso, then, knoweth the Origin, it is incumbent on him to be thankful; and whoso knoweth the end, he should be sincere; and whoso knoweth what grace is, it is his duty to acknowledge his own weakness and insufficiency.

The path of virtue lies in the renunciation of arrogance and pride.

The best thing that hath been given to man in this world is wisdom; the most goodly gift that can be given him in the next is pardon. The best disposition for him is that he should have a lively appreciation of the high and godlike character of his own nature, so that the thought may keep him from evil, or cause him to repent if he have done wrong.

The best possession of man is health; his best confession that of the unity of God.

Theory is the basis of certainty; practice is the pillar of theory; and both are founded on Divine Laws, which can only be comprehended by reverent investigation.

Religion is like a fortress raised and supported by columns and towers; should one column be allowed to totter, the whole fabric will give way.

Good works are of four kinds :—Theory, Practice, Sincerity, and Continence. Theory is the endeavour to ascertain your

* Translated (from the Persian *Javidan Khirad*) by E. H. Palmer, B. A., and published in the *Student & Intellectual Observer*, October, 1868, London.

duties ; Practice is the performance of them ; Sincerity is the renunciation of envy, hatred, and malice ; and Continence is patience and the forsaking all worldly vanities.

Four things also constitute the business of man :—Knowledge, Charity, Chastity, and Justice. Knowledge of what is good, to perform the same, and of what is evil to avoid it ; Charity, to improve men's spiritual condition and alleviate their temporal wants ; Chastity, to guard oneself in the temptations of desire, and to preserve one's reputation in the time of want ; Justice, wherewith to temper success, that proper bounds may be set to one's wrath, so that it be not excessive in the time of power, or deficient when it is required.

Knowledge consists in four things :—to know the root of Truth, the branches of Truth, the limit of Truth, and the opposite of Truth.

Theory and practice are as closely conjoined as soul and body; neither can profit its possessor without the other.

Truth is of two kinds :—one manifest and self-evident ; the other requiring demonstration and proof ; and vanity is like unto it in this respect.

There are four things which increase by use ; Health, Wealth, Perseverance, and Grace.

The way of salvation lies in three things : Divine Guidance, Perfect Piety, and a Godly Life.

Theory is the root, practice the tree ; theory is the father, practice is the son. Practice may serve instead of theory; but the latter can never take the place of the former.

To enjoy the day of plenty you must be patient in the day of want.

The greatest wealth consists in three things: a prudent mind, a stalwart frame, and a contented spirit.

Expel avarice from your heart, so shall you loose the chains from off your neck.

He who does wrong knowingly will regret it, though men may applaud him ; but he, who is wronged, is safe from regret though the world may blame him.

The contented man is rich, hungry and naked though he may be; but the covetous man is a beggar, though he may possess the whole world.

True bravery is to face the world with a frank and open heart; true patience is in bearing up against disappointments: true liberality is in rewarding merit, and bestowing wealth in the proper time and place; true clemency is in foregoing revenge, when it is in one's power; true caution is in the taking advantage of opportunities.

This world is the house of work; the next world is the house of reward.

The reins of health are in the hands of sickness; the head of safety is beneath the wing of danger; the door of security is veiled by the curtain of fear. Therefore, in sickness, danger, or fear, do not despair of the reverse.

Oh, man! thy doom is nigh, in other hands than thine; it watcheth like a thief by night and day, and when once thy time hath come small leisure shalt thou have for preparation. Strive, then, to prepare ere the evil day arrives, and comfort thyself with the thought that all the great and good have been companions in thy misfortune.

Oh, son of man! make not thyself a target for the arrows of misfortune, for time is the enemy of men, and it is the duty of the wise to be on their guard against their foes. If, then, thou thinkest well of thy soul and of its enemies, thou wilt stand in need of no preacher to advise thee how to act.

In prosperity dread misfortune, for unto it thou must return; when anticipation is fairest, then think on tardy fate, for though he be slow yet is he sure.

Excuse is better than disputation; delay is better than rashness; ignorance of strife is better than eagerness in seeking it.

To feel sure in war that it will end well is to lay up a store of woe; if then, ye must make war, be brave in action that ye may be victorious, and anticipate not victory lest ye be overthrown.

The slightest provision against a quarrel is better than the stoutest persistence in carrying it on.

It is wrong to give the lie direct save in three cases. When one speaks unwisely, and the consequences are likely to prove evil to him; when one speaks ungratefully of a benefactor; when he glozes over on unlawful proposition.

There are three things which can in no wise be used for good: malice, envy, and folly; and three things that can by no means be employed for evil: humility, contentment, and liberality.

There are three things of which one can never tire: health, life, and wealth.

A misfortune that cometh from on high cannot be averted; caution is useless against the decrees of Fate.

The best of medicines is death; the worst of maladies is vain anticipation.

Three things bring us joy in the world, and three things cause us grief: the former are resignation, trust in God, and cheerful obedience to His commands; the latter are avarice, importunity, and yearning after evil things.

Of worldly things four are good: home, a good wife, wealh, and wine; four are evil: a large family, a small income, a treacherous neighbour, and a bad wife; four are hard to bear: old age and solitude, sickness and exile, debt and poverty, and a sore foot and a long road.

Three things cannot be got with three things: wealth, with wishings; youth, with cosmetics; health, with medicine.

If a man lose all else, and four things still are left him, he can take no harm; Temperance, Cheerfulness, Truth, and trust in God.

Six things temper the hardships of this life: good diet, a kind friend, a faithful wife, and obedient child, a prudent tongue and a wise head.

An easy temper is a good counsellor, and a pleasant tongue is an excellent leader.

Foolish pride is an incurable malady; a bad wife is a chronic disease; and a wrathful disposition is a constant burden.

Three things seem fair in three cases: a gift to a hungry man, the truth from an angry man, and forgiveness from one who has power to take revenge.

The wise man is he who hopes not for what is wrong, who begs not for what he fears may be refused, and who undertakes not what he cannot perform.

There are three things which make a poor man rich: courtesy, consideration for others, and the avoidance of suspicion.

Eight things are proofs of folly: ill-timed wrath, misplaced bounty, ill-judged exertion, the confounding of friend with foe, confidence in those untried, reliance on the foolish, trust in the faithless, and garrulity.

A tyrant loses the dignity of his office, and grows like unto the meanest of his slaves.

When faith goes out misfortune comes in; when confidence dies revenge lives; and when treachery appears all blessings fly away.

Trifling ruins earnestness, lying is the enemy of truth, and oppression perverts justice; therefore, when a king passes his time in trifles, people lose all awe of him; when he associates with liars men despise him, and when he is tyrannical he weakens his authority.

Dominion is perfected only by good administration, and he who seeks it must be patient of losing it.

By bearing the loads of men dignity is reached; by virtue rank is honoured; by morality are deeds refined.

Good advice to one who will not except it, arms in the hands of one who knows not how to use them, and gold in the possession of one who benefits not mankind, are things wasted and lost.

A king should have three habits: tardiness in punishing, alacrity in rewarding, and patience in accidents; for verily in delaying punishment is the possibility of pardon; by alacrity in granting rewards, the hearts of the people are won; and by patience in accidents the right course of action may be ascertained.

The man who is cautious in a doubtful matter is like unto him, who, having lost a pearl, collects all the dust that is around the place where it hath fallen and sifts it until his lost treasure comes to light. For thus doth the cautious man collect the

opinions of all in a doubtful case, and sifts them one by one until that counsel cometh to light which is suited for the emergency.

Caution can never incur disgrace, and imbecility can never bring honour with it. Caution conducts to success; imbecility induces disappointments.

By four things are great men bought low: by pride, by taking counsel with women; by keeping the company of the young and foolish, and by neglecting things that require their personal supervision.

A king deserves not the name until he eats from his own field, gathers from his own garden, rides his own horse, and marries from his own country.

Good administration is from good management, good management, from good counsel, and good counsel is only to be found with wise and sincere advisers.

The reins of good administration can be held only by reverencing elders, being just to equals, and encouraging inferiors.

The duties which the wise man owes are these: to God, obedience and gratitude; to the king, sincere loyalty and counsel; to himself, eanestness for good and avoidance of evil; to his friends, liberality and faithfulness; and to mankind generally, courtesy and protection

A man is perfected only by three things: by being great in the sight of others and little in his own esteem, by despising wealth for its own sake, and by being truthful under difficulties.

Perfection consists in religious knowledge, patience in affliction, and good fortune in wordly affairs. Perfect piety consists in trust in God, acquiescence in fate, and patience in loss.

Faith consists in four qualities: belief, self-sacrifice, sincerity, and obedience.

Whomsoever riches do not exalt, poverty will not abase, and calamity cannot cast down.

The perfect man is he who is proof against the vicissitudes of fortune, and who looks well what the end shall be.

There is no equivalent for religion, no compensation for time, and no substitute for one's own soul.

Since night and day are the steeds of man, they hurry him on, not he them.

Whoso combines liberality with moderation will make good out of evil and wrong.

Whoso regards not complaint confesses his own meanness, and whoso makes a merit of his charity incurs reproach.

There are four things of which a little goes a long way : pain, poverty, error, and enmity.

The man who knows not his own work will never appreciate the worth of others.

He who is ashamed of his own trade will be compelled to take up with that of some one else.

Whosoever is ashamed of his father and mother, is excluded from Divine Guidance.

He who is not lowly in his own eyes will not be exalted in the eyes of others.

In every blessing think upon its decay, in every misfortune think upon its removal. For such remembrance doth preserve blessing, and keep us from the intoxication of pride, and bringeth more real pleasure with it.

If justice predominate not over injustice in a man he will speedily fall into ruin ; for tyranny more than aught beside causes the decay of prosperity.

Vain hopes cut man off from every good ; but the renunciation of avarice prevents every ill.

Patience leads to power, but lust leads to loss.

By asking counsel in a matter it shall end aright ; by relying on God cometh increase day by day.

By the sincerity of his earnestness man earns rewards ; by the sincerity of his profession he gains friends.

In proportion as we avoid evil we gain God's good grace ; as we gain that we attain to earthly happiness.

By wisdom is the gift of knowledge displayed ; by knowledge are high things obtained.

By the descent of calamities are men's virtues proved, and by long absence are their friendships tested.

In information is shown the wit of a man, and in travel are tempers tried. In poverty is benevolence assayed, and in the moment of anger is a man's truthfulness displayed. By its influence on a man's mind is shown the vigilance of his guardians, and by right discipline cometh the inspiration of knowledge. By Divine grace are works kept aright, and by the results are purposes shown. By a trusty comrade is a man supported in life, and by recompense are friendships increased. In seclusion is brotherhood proved, and by faithfulness familiarity is increased. By following wise counsel one attains to wisdom, and by a good intention is the companionship of the righteous secured. By shaking hands with deceit one is tossed on the billows of toil. Fear of judgment will deter from wrong, but trifling leads to destruction.

Whoso cannot forgive wrong done to him can never know the work of good that is done unto him.

Separating yourself from the society of fools is the same as cleaving unto the wise.

He who bestows bounty on mankind accustoms them to be generous unto him.

The envious man is never great.

Intelligence is shown by good management.

Whoso clotheth himself in modesty will conceal his faults.

The best etiquette for a man is not to boast of his virtues, and not to show off his power to one weaker than himself.

Learning clears the wit.

He who takes advice is secure from falling; but whoso is obstinate in his own opinion falleth into the pit of destruction.

The contentious man induces antagonism, for people cannot often repress their anger, especially when contending with fools.

Three men are never distressed by adversity or exposed to solitude and grief: the brave man, of whose prowess all men stand in need; the accomplished man, whose knowledge all men require; the pleasant speaker, of whose eloquence all men are enamoured.

૩૯૬૬

જાવેદાંન ખેરદ;

અથવા,

શેહેનશા હોશંગની નસિહતો.

સઘલી વસ્તુઓનું મૂળ ખુદામાં છે, અને તેઓનો અંત પણ તેનામાંજ છે; સઘલી રેહેમભરી ખુબી તેના તરફથી આવે છે, અને તે સ્તુતિ કરવા લાયક છે. તેથી જે કોઈ એ મૂળને પીછાંણે છે તેણે શોકર કરવા જોઈએ; અને જે એ અંતને પીછાંણે છે તેણે નિખાલસ (સ્વચ્છ મનનો) થવું જોઈએ; અને ખુદાની રેહેમ શું છે તે જે જાણે છે તેણે પોતાની નબળાઈ અને અપુર્ણતા કબુલ કરવી જોઈએ.

અભિમાન અને અહંકાર તજવો એ સદગુણનો માર્ગ છે.

આ દુનિયામાં માંણસને જે ઉત્તમ ચીજ આપવામાં આવી છે તે જ્ઞાન (ડહાપણ) છે; બીજી દુનિયામાં જે સર્વથી સારી બક્ષીસ આપી શકાય છે તે માફી છે. સર્વોત્તમ સ્વભાવ માંણસ માંહે એ છે કે પોતાની કુદરતનાં ઉત્તમ અને દેવતાઈ ગુણની ખરી કિમ્મત પીછાણવી કે જેથી એ વિચાર તેને નઠારાં કામોથી વેગળો રાખે અને ખોટું કામ કર્યું હોય તો પશ્ચાતાપ કરવાને ફરજ પાડે.

સર્વથી મોટી દોલત તંદુરસ્તી છે; ખુદાનુ એકયપણું કબુલ કરવું એ સર્વથી ઉત્તમ અંગીકાર છે.

અનુમાન એ નિશ્ચિતપણાંનો પાયો છે; અનુભવ એ અનુમાંનનો સ્તંભ છે; અને એ બન્નેનો પાયો ખુદાઈ કાયદાઓ ઉપર રચાયલો છે, કે જે ફકત નમ્ર મનથી તપાસ કરેજ સમજી શકાય છે.

ધર્મ એ થામલા અને મીનારાઓની મદદથી ઉભા કરેલા એક કીલ્લાની માફક છે; જો એક થામલો લથડવા દીધો તો આખી ઈમારત હેઠલ આવે.

સારાં કામો ચાર પ્રકારનાં છેઃ—અનુમાન, અનુભવ, નિખાલસ મન, અને મનના વિકારને વશ રાખવાનુ કાંમ. તમારી ફરજ શું છે તે નક્કી કરવાની યત્ન કરવી એ અનુમાન; એ ફરજોને અમલમાં લાવવી એ અનુભવ; અદેખાઈ, ધિક્કાર અને દ્વેશ (વેરભાવ) તજવાં એ નિખાલસ મન; અને ધીરજ રાખવી અને આ દુનીયાંની સઘલી જુઠી મોટાઈ તજવી એ નઠારા વિકારને વશ કરવું છે.

માંણસનુ કાંમ ચાર ચીજોમાં સમાયલુ છેઃ જ્ઞાન, સખાવત, પવિત્ર નિષ્ઠા અને સમાનભાવ. સારૂં શું છે તે જાંણવું અને તે બજાવવું, અને નઠારૂં શું છે તે પીછાંણી શકવું, એ જ્ઞાન; માંણસનાં આત્માની (એટલે બીજી દુનિયામાં થવાની તેની) હાલતને સુધારવી અને આ દુનિયાની તેની જરૂરીયાતો પુરી પાડવી, એ સખાવત; નઠારા વિકારની લાલચથી સાવધ રહેવું, અને તંગીના વખતમાં કોઈની આબરૂ બંચાવવી, એ પવિત્ર નિષ્ઠા; જે વસ્તુથી ફતેહમંદીના વખતમાં મનને નમ્ર કરી શકાય, અને જે વસ્તુથી ગુસ્સાને એવી હદમાં રાખી શકાય કે જોરનાં વખતમાં વધી જાય નહીં અને જરૂર પડે ત્યારે ઘટી જાય નહીં, તે સમાનભાવ છે.

સત્યતાનુ મૂળ, સત્યતાની ડાળીઓ, સત્યતાની હદ, અને સત્યતાની વિરૂધ્ધના (અથવા સત્યતાનું ઉલટું જુઠ) એ ચાર ચીજ પીછાણવામાં જ્ઞાન સમાયલું છે.

આત્મા અને શરીર એ બે જેમ જોડાયલાં છે તેજ માફક અનુમાંન અને અનુભવ અકેક સાથે જોડાયલાં છે; એમાંનું કોઈપણ એક એકલું બીજાની મદદ વગર, કોઈને ફાયદો કરી શકે નહીં.

સત્ય બે પ્રકારનું છેઃ એક ખુલ્લું પોતાની મેળે જણાતું, બીજું અનુમાનથી અને સિધ્ધાંતથી જાંણી શકાય છે તે; અને એ બાબતમાં અસત્ય પણ એવુંજ બે પ્રકારનું છે.

તંદુરસ્તિ, દોલત, ખંત, અને ખુદાઈ મેહેર, એ ચાર ચીજો વાપર્યાથી વધે છે.

ખુદાઈ દોરવણી, સંપુર્ણ ભક્તિભાવ, અને દેવતાઈ (એટલે પવિત્ર ગુણોથી સંપુર્ણ) જીંદગી, એ ત્રણ ચીજોથી માંણસનું તારણ છે.

અનુમાન મૂળ છે, અનુભવ ઝાડ છે; અનુમાન પિતાછે, અનુભવ પુત્ર છે. અનુભવ, અનુમાનની ગરજ સારે; પણ અનુમાન, અનુભવની ગરજ સારે નહીં.

તવંગર થવાનો વખત ઇચ્છતા હોય તો, તંગીના વખતમાં ધીરજ રાખવી જોઇએ.

ડાહયું મન, જોરાવર શરીર, અને સંતોષી આત્મા, એ ત્રણ વસ્તુઓ સર્વથી મોટી દોલત છે.

તમારા અંતઃકરણમાંથી લોભને હાંકી કાઢો કે તેથી તમારી ગરદન ઉપરથી સાંકળો (એટલે બોજો) દુર થાય.

જે શખ્સ બીજાને જાંણીબુજીને ગેરઇનસાફ (અથવા નુકસાન) કરે છે તેની લોકો વખાંણ કરે, તોપણ તે પશેમાંન થશે; પણ જે શખ્સને ગેરઇનસાફ કરવામાં આવે છે તેને અગરજો લોક ડપકો આપે, તોપણ તે પશેમાંનીથી છુટો છે.

સંતોષી પુરૂષ ભુખ્યો અને ઉંઘાડો હોય તોપણ તવંગર છે; અને લોભી માંણસ આખી દુનિયાં મેલવે તોપણ ભીખારી છે.

નિષકપટ અને ખુલ્લા દીલથી દુનિયાંમાં ચાલવું એ ખરી બાહાદુરી છે; નાસિપાશી ખામોશ કરવી એ ખરી ધીરજ છે; લાયક ગુણને ઇનામ આપવું, અને ઘટતી વખતે અને ઘટતી જગ્યાએ દોલત આપવી એ ખરી સખાવત છે. પોતામાં વેર લેવાની શક્તિ છતાં વેર નહીં લેવું એ ખરી દયાછે; તકોનો લાભ લેવામાં ખરી સાવચેતી છે.

આ દુનિયા કાંમ કરવાનું મકાંન છે; બીજી દુનિયાં કાંમનો બદલો મેલવવાનું મકાંન છે.

તંદુરસ્તિની લગામ માંદગીનાં હાથમાં છે; સલાંમતીનું શિર જોખમની પાંખ હેઠલ છે; નિર્ભયપણાંનું બારણું ભયના પરદાથી ઢંકાયલુ છે. એટલા માંટે, માંદગી, જોખમ, અને ભય આવે ત્યારે તે પાછાં જશે નહીં એવા વિચારથી નિરાશ થવું નહીં.

ઓ માનવી! ત્હારૂં શેવટ નજદીક છે, અને તે ત્હારા નહીં પણ બીજાનાં અખત્યારમાં છે; એ (અંતનો દીવસ) રાત્રે અને દહાડે ચોરની માફક ટાંપી રહયો છે, અને જ્યારે એકવાર એ વખત આવશે

ત્યારે તારી તઈયારી માંટે તને ભાગ્યે ફુરસત રહેશે. તેથી એ નબળો દીવસ આવે તે અગાઉ તૈયાર થવાને કોશીશ કર, અને એવા વિચારથી સંતોષ માંની લે, કે સઘળા મોટા અને સારા માંણસો પણ એ કમનસીબમાં ત્હારા સોબતી થઈ ગયા છે.

ઓ માંનવીના પુત્ર! ત્હારા શરીરને કમનસીબનાં તીરોનાં નીશાંણ ઝીલવાની ઢાલ નહીં બનાવ, કારણ કે વખત એ માંણસનો શત્રુ છે, અને ડાહ્યા માંણસોની ફરજ છે કે પોતાના શત્રુઓ સાંમે સાવચેતીથી રહેવું. તેથી, જો તું ત્હારા આત્માનો અને ત્હારા શત્રુઓનો સારીપેઠે વિચાર કરશે તો, તેં કેમ ચાલવું, તેની સલાહ આપનારનો ખપ તને પડશે નહીં.

આબાદીનાં વખતમાં નબલા વખતનો વિચાર કર, કારણ કે તે પાછો આવશેજ; જ્યારે આશાઓ ઘણામાં ઘણી લાભવંતી જણાતી હોય, ત્યારે ધીમાં નસીબનો ખ્યાલ કરવો, કેમકે નસીબ ધીમું છે તોપણ તેનો અમલ અચુક છે. (ફરી શકતો નથી.)

તકરાર કરવા કરતાં બાહાંનું કાડવું વધારે સારૂં છે; અવિચારી ઉતાવળ કરતાં ધીરજ સારીછે; કજીઆથી અજ્ઞાન રહેવું એ કજીઓ શોધવાની આતુરતા કરતાં સારૂં છે.

લડાઈની વખતે મનથી એમ નક્કી સમજીએ કે તેનું શેવટ સારૂંજ આવશે, તો તે દુઃખનો એક ભંડાર તઈયાર કર્યા બરાબર છે; અને તેથી જો તમારે લડાઈ કરવાની જરૂરજ પડે તો, રણમાં બાહાદુર રહો, કે જેથી ફતેહમંદ થવાય, અને આગલથી ફતેહ નક્કી માંનો નહીં કારણ કે તેમ કરવાથી હારી જવાશે.

કજીઓ નહીં કરવાની સેહેજ સાવચેતી તે કજીઓ ચાલુ રાખવાની ઘણામાંઘણી હઠ કરતાં વધારે સારી છે.

જ્યારે કોઈ મુર્ખાઈથી બોલતો હોય અને તેના પરીણાંમ તને નુકશાંન કારક નિવડે એમ હોય; જ્યારે કોઈ પોતાનું ભલું કરનારનું ભુડું બોલતો હોય; અને જ્યારે કોઈ અઘટિત બાબતને સારૂં રૂપ આપતો હોય; તે વેલાએ એવા શખ્સને જુઠો પાડવામાં હરકત નથી; પણ એ શિવાય બીજી કોઈ બાબતોમાં કોઈને જુઠો પાડવો નહીં.

દ્વેષબુદ્ધિ, અદેખાઇ, અને મુર્ખાઇ, એ ત્રણ વસ્તુઓ સારા કાંમમાં કોઇ રીતે વપરાતી નથી; નમ્રતા, સંતોષ અને ઉદારતા એ ત્રણ વસ્તુઓ કોઇ રીતે નઠારા કાંમમાં વાપરી શકાતી નથી.

તંદુરસ્તિ, જીંદગી, અને દોલત એ ત્રણ ચીજોથી કોઇ કદી કંટાળતું નથી.

જે કમનસીબ (અથવા દુઃખ) ઇશ્વર તરફથી આવે તે દુર કરી શકાતું નથી; કીસમતનાં હુકમ સાંમે સાવચેતી નકાંમીછે.

સર્વથી સરસ દવા મોત છે; સર્વથી નઠારૂં દરદ ખોટી ઉમેદો છે.

ખુદામાં વિશ્વાશ રાખવો, ખુદાની મરજીને આધીન રહેવું, અને ખુદાના હુકમોને ઉમંગથી તાબે થવું, એ ત્રણ વસ્તુઓ દુનિયામાં ખુશાલી આપેછે; લોભ, અત્યાગ્રહ, અને બુરી ચીજો માંટે શોખ, એ ત્રણ વસ્તુઓ દલગીરી ઉપજાવે છે.

ઘર, ભલી ઓરત, દોલત અને શરબત એ ચાર ચીજો દુનિયાંની વસ્તુઓમાં સારી છે; મોટું કુટંબ, ટુકી આવક, દગલબાજ પાડોસી, અને ભુંડી ઓરત એ ચાર ચીજો સારી નથી; ઘડપણ અને એકાંતપણું, માંદગી અને દેશનિકાળ, કરજ અને નિર્ધનતા, અને સુજેલો પગ અને લાંબો રસ્તો, એ ચાર ચીજો ખમવી મુશકેલ છે.

દોલત, ઇચ્છવાથી આવતી નથી; જુવાની; સણગારથી મલતી નથી; તંદુરસ્તિ, દવાથી આવતી નથી.

નિયમમાં રહેવું, આનંદી સ્વભાવ, સત્યતા, અને ઇશ્વર ઉપર વિશ્વાશ, એ ચાર વસ્તુઓ જેની પાસે હોય તે શખ્સ બીજી સઘલી વસ્તુઓ ખોઇ દે તોપણ તેને કદી હરકત થનાર નથી.

સારો ખોરાક, માયાળુ મિત્ર, વફાદાર ઓરત, આજ્ઞાધીન બાળક, સાવચેત જીભ, અને ડહાપણ વાલું મગજ; એ છ વસ્તુઓ દુનિયાંનાં સંકટોને નરમ કરે છે.

નમ્ર સ્વભાવ સારો સલાહકાર છે, અને મીઠી જબાં ઉત્તમ દોરવનાર છે.

ખોટી મગરૂબી એ મટે નહીં એવું દરદ છે; ભુંડી ઓરત એ જુનો થયલો રોગ (જેવી) છે; અને ગુસ્સાવાલો સ્વભાવ એ સદાનો બોજો છે.

ત્રણ બાબતોમાં ત્રણ વસ્તુઓ વાજબી દેખાયછે: ભુખ્યાને બક્ષીસ, ગુસ્સે થયલા માંણુસના મોંમાંથી સત્ત વચન, અને વેર લેવાને શકિત ધરાવનાર માંણુસથી માફી.

ડાહયો માણુસ તે છે કે જે ખોટી વસ્તુની આશા કરે નહીં, કોઈ વસ્તુ નહીં મલે એવી હોય તે માંગવાથી વેગલો રહે, અને નહીં બની શકે એવાં કાંમો માંથે લે નહીં.

ત્રણ વસ્તુઓ છે જે ગરીબ માંણુસને તવંગર બનાવેછે: મર્યાદા, બીજાઓ માટે વિચાર અને અવિશ્વાશ નહીં રાખવો તે.

આઠ ચીજો મુર્ખાઈની સાબેતીઓ છે: કવખતનો ગુસ્સો, અણુ-ઘટતી સખાવત, અણુસમજ મહેનત, મિત્રને શત્રુ સાથે ભેળી નાંખવો, અજમાવી નહીં જોયલા પુરૂષ ઉપર ભરોસો, મુર્ખો ઉપર વિશ્વાશ, બેવફા માંણુસ ઉપર એકીન અને બહુ બોલવાની ટેવ.

જુલમગાર પાદશાહ પોતાનાં ઓધ્ધાનો દરજજો ખુવે છે, અને પોતાનાં નીચમાં નીચ ગુલામ જેવો થાય છે.

જ્યારે એકીન બાહાર જાય છે ત્યારે કમનસીબ અંદર આવે છે; જ્યારે ભરોસો જતો રહે છે ત્યારે કોનો હઈયાત રહે છે; અને જ્યારે દગલબાજી આવે છે ત્યારે સઘલાં સુખોનો નાશ થાય છે.

મશકરી માંણુસનાં બોજનો નાશ કરે છે, જુઠું બોલવું, એ સ-ત્યનો દુશમન છે, અને જુલમ ન્યાયને ઉંધો વાલે છે; તેથી જ્યારે કોઈ પાદશાહ પોતાનો વખત મશકરીમાં ગાલે છે, ત્યારે લોકો તેનો ભય અને સત્તકાર કરતા નથી; જ્યારે તે જુઠાઓ સાથે સંગત કરે છે ત્યારે લોકો તેને હલકો ગણે છે, અને જ્યારે તે જુલમગાર થાય છે ત્યારે તેની સત્તા નબળી બને છે.

હકુમત ફકત સારા વહીવટથી સંપુર્ણ થાય છે, અને એ મેલવવા જે ઇચ્છે છે તેણે તે ખોવાની વકી રાખવી જોઈએ.

મરદોનાં બોજા સહન કરવાથી ઓહ્‌દો મેલવાય છે; સદગુણથી દરજ્જો માંન મેલવેછે; નીતિથી કાંમો (કૃત્યો) સ્વચ્છ થાય છે.

કબુલ નહી રાખે તેવા શખ્સને સારી શિખામણ, વાપરી નહીં જાંણે તેવાના હાથમાં હથીયાર, અને જે માંણસજાતને ફાયદો નહીં કરી શકે તેવાના હાથમાં સોનું, એ સઘલાં વ્યર્થ અને નકામાં ગયલાં જેવાં છે.

પાદશાહાએ ત્રણ ટેવ રાખવી જોઇએ: શિક્ષા કરવામાં ઢીલ, બદલો વાળવામાં ઉમંગ અને અકસ્માત વેળાએ ધીરજ; કેમકે, શિક્ષાની ઢીલથી માફીનો સંભવ રહેછે; બક્ષીસ આપવામાં ઉમંગ રાખવાથી લોકોનો પ્યાર મેલવાય છે; અને અકસ્માત વેળા ધીરજ રાખવાથી કાંમનો ખરો માર્ગ જાંણી શકાય છે.

શક ભરેલી બાબતમાં જે માંણસ સાવચેત રહે છે, તે એક તેવા શખ્સ જેવો છે, કે જે પોતાનું મોતી ખોવાઇ જવાથી તે જ્યાં પડયું હોય તે જગ્યાની સઘલી ધુળ ભેગી કરીને મોતી જડે ત્યાંસુધી તે ધુળને ચાળે છે, સબબ કે સાવધ માંણસ શક ભરી બાબતમાં એજ માફક સઘલાનાં વિચારો ભેગા કરેછે, અને પોતાની જરૂરીયાતને અનુકુલ આવતો કોઇ વિચાર માલમ પડે ત્યાં સુધી તેવોને ટાલે છે.

સાવચેતી કોઇ દહાડો નાંમોશી લાવતી નથી, અને નબલી બુદ્ધિ કોઇ દહાડો માન મેલવતી નથી. સાવચેતીથી ફતેહ મેલવાય છે; નબલી બુધ્ધિ નાઉમેદી પેદા કરે છે.

ચાર વસ્તુઓથી મોટાં માંણસ હલકાં બનેછે: મગરૂબીથી, ઓરતની સાથે મસલત કરવાથી, જુવાંન અને નાદાંનોની સોબત રાખવાથી, અને જે બાબતમાં પોતાનાં જાતી ધ્યાનની જરૂર હોય તેમાં ગફલત કરવાથી.

એક રાજાને તે નાંમ ઘટતું નથી, શિવાય કે તે પોતાનાજ ખેતરમાંથી રોટી ખાય, પોતાનાજ બાગમાંથી ફળ મેલવે, પોતાનાજ ઘોડા ઉપર સ્વારી કરે, અને પોતાનાજ દેશમાંની ઓરતને પરણે.

સારો વહીવટ, સારા બંદોબસ્તથી છે, સારો બંદોબસ્ત સારી સલાહથી છે, અને સારી સલાહ ફકત ડાહ્યા અને નિષ્કપટ માંણસોથીજ મલે છે.

વડાઓને માંન આપવાથી, બરાબરીઆની સાથે ઘટતી રીતે ચાલવાથી, અને ઉતરતાઓને ઉતેજન આપવાથી, સારા રાજ્ય વહીવટની લગાંમ જાલવી શકાય છે.

ડાહ્યા માંણસોની ફરજ આ છે: ખુદાને આધીન અને આભારી થવું; પાદશાહને વફાદાર રહેવું અને સારી સલાહ આપવી; પોતે નઠારા કાંમથી વેગલું રહેવું અને સારાં કાંમ માંટે ઉમંગ રાખવો; મિત્રો સાથે મોટા મનથી અને વફાદાર રહેવું અને સર્વ માંણસજાત સાથે મર્યાદાથી ચાલવું અને તેમનું રક્ષણ કરવું.

ત્રણ વસ્તુઓથી માંણસ સંપુર્ણ થાય છે: બીજાઓની નજરમાં મોટો લાગવાથી અને પોતાની નજરમાં પોતાને નકામો ગણવાથી, દોલત ફકત લોભનેજ ખાતર મેલવવાનો ધિકાર રાખવાથી, અને મુશકેલીની વેલાએ સત્ય રહેવાથી.

સંપુર્ણતા આ. વસ્તુઓમાં છે: ધર્મનું જ્ઞાન, સંકટ વખતે ધીરજ, અને દુનિયાનાં કાંમોમાં સારૂં નસીબ. સંપુર્ણ સમાનભાવ આમાં છે: ખુદા ઉપર આકીન રાખવું, નસીબને આધીન થવું, અને નુકશાન થયે ધીરજ રાખવી.

ખરો ધર્મ ચાર ગુણમાં સમાયલો છે:—ભક્તિભાવ, પોતાની જાતનો અથવા પોતાનાં સ્વાર્થનો ભોગ આપવો, નિષ્કપટપણું, અને ઇશ્વરનાં હુકમને આધીન થવું.

જે માંણસ દોલતથી છગી જતો નથી, તેને ગરીબાઇ આવે તે વેલા તેની બુદ્ધિ નીચ થનાર નથી, અને આફત આવે નિરાશ થઇ જનાર નથી.

તે માંણસ સંપુર્ણ છે કે જે નસીબની ઉથલપાથલ સાંમે દ્રઢ રહે છે, અને છેવટ શું આવશે તે બરાબર જોઇ શકે છે.

ધર્મની બરોબરીયું કાંઇ નથી, (ગુમાવેલા) વખતનો બદલો કાંઇ નથી, અને (અપવિત્ર થયલા) આત્માનો અવેજી અથવા તેની જગ્યા પુરી પાડનાર કાંઇ નથી.

રાત્ર અને દહાડો એ માંણસનાં ઘોડા છે અને તેથી તેવો માંણસને ઉતાવળે આગલ લઇ જાયછે, કાંઇ માંણસ તેવોને આગલ લઇ જતો નથી.

જે શખ્સ ઉદારતા સાથે વિવેક જોડે છે તે નઠારાં અને ખોટાં-માંથી સારૂં ઉત્પન્ન કરી શકે છે.

જે શખ્સ ફરીઆદ ઉપર ધ્યાન આપતો નથી, તે પોતાની હલકાઇ કબુલ કરે છે, અને જે પોતાની સખાવતમાં મોટાઇ લે છે તે ઠપકા મેલવે છે.

ચાર વસ્તુઓ છે જે થોડી હોય તોપણ ઘણી અસર કરેછે; દુઃખ (શરીરનું), નિશ્ચિંતતા, ભુલ, અને દુશમની.

જે માંણુસ પોતાની કિમ્મત જાંણતો નથી તે બીજાની કિમ્મત પીછાંની શકતો નથી.

જે માંણુસ પોતાના માબાપથી નાંમોશી માંને છે તેને ખુદાની દોરવણીથી બાતલ થયલો સમજવો.

જે શખ્સ પોતાને પોતાની નજરમાં વીસાત વગરનો ગણી નમ્ર થાય નહીં ત્યાં સુધી તે બીજાઓની નજરમાં મોટો લાગે નહીં.

દરેક સુખની વેળા હંમેશ ધ્યાનમાં રાખવું કે તેનો નાશ થનાર છે, અને દરેક દુઃખની વેળા ધ્યાંનમાં રાખવું કે તે હંમેશ રહેનાર નથી; કારણ કે એવી રીતે ધ્યાંનમાં રાખવાથી સુખ જાળવી શકાય છે, અને મગરૂબીનાં મદથી વેગળા રહેવાય છે, અને તેથી તે સુખ વધારે આનંદ આપે છે. જે માંણુસનાં દીલમાં અન્યાય ઉપર ન્યાયનો વિચાર ફાવી શકતો નથી તે શખ્સ જલદી ખરાબીમા પડશે; કારણ કે બીજી કોઇ વસ્તુ કરતાં અન્યાય સુખ (આબાદી) નો વધારે નાશ કરે છે.

ખોટી ઉમેદો રાખવાથી માંણુસ સઘલી વસ્તુઓથી પણ નાઉમેદ થાયછે; પણ લોભને તજવાથી દરેક દુઃખ અટકાવી શકાય છે.

ધીરજ ફતેહ મલવાને રસ્તે લઇ જાય છે, પણ વિકાર (એટલે નઠારી વસ્તુઓ ઉપર પ્યાર) નાશ થવાને માર્ગે લઇ જાય છે.

કોઇ બાબતમાં સલાહ લેવાથી તેનું શેવટ સારૂં આવે છે; ખુદા ઉપર વિશ્વાશ રાખવાથી સુખમાં દરરોજ વધારો થતો જાય છે.

પોતાનાં ઉમંગનાં ખરાપણાથી માંણુસ ફાયદો મેલવેછે; પોતાના ઉદ્યમનાં સાચવટથી તે મિત્રો મેલવી શકે છે.

જે પ્રમાંણુમાં નઠારી વસ્તુઓથી આપણે વેગળા રહીએ છે તેજ પ્રમાંણુમાં ખુદાની મહેરબાની મેલવીએ છે અથવા તેજ પ્રમાંણુમાં ખુદાની નજદીક જઇએ છે, અને તે મેલવીએ છે તે પ્રમાંણે આ દુનિયાંનું સુખ પાંમીએ છે.

જ્ઞાનની બક્ષીસ ડહાપણુથી માલમ પડે છે; જ્ઞાનથી ઉત્તમ વસ્તુઓ પાંમીએ છે.

માંણુસનાં સદગુણ આફત આવે છે ત્યારે સાબેત થાય છે, અને મિત્રાચારી લાંબી ગેરહાજરીથી કસી જોવાય છે.

માંણુસની બુધ્ધિ તેણે મેલવેલાં જ્ઞાનમાં માલમ પડેછે, અને સ્વભાવ મુસાફરીમાં અજમાવી જોવાય છે.

પરોપકાર ગરીબાઇ વેળા કસી જોવાય છે અને માંણુસનુ સાચાપણું ગુસ્સાના વખતમાં જણાઇ આવે છે.

રક્ષણ કરનારની ચોકસી (રક્ષણમાં રહેલા) માંણુસ ઉપરની તેની અસરથી જણાય છે, અને જ્ઞાનની પ્રેરણા ખરી કેળવણીથી થાય છે. પાપી કાંમો છોડવાથી દુરાચરણથી મુક્ત થવાય છે, અને એકાંતપણાથી ડહાપણ જળવાય છે. ખુદાઇ મહેરથી કાંમો ખરી હાલતમાં રાખી શકાય છે અને તેના પરાણાંમોથી કાંમોનો હેતુ જાણી શકાય છે. વિશ્વાસુ મિત્રથી જીંદગીને ટેકો મલે છે, અને બદલો વાળવાથી મિત્રો વધે છે. ભાઇપણું એકાંતવાસમાં સાબેત થઇ શકે છે, અને વફાદારીથી મોહોબ્બત વધે છે. ડાહ્યાની સલાહ મુજબ ચાલવાથી ડહાપણ મેલવાયછે, અને સારી દયાનતથી સત્ય માંણુસની મિત્રાચારી સંપાદન કરાય છે. દગલબાજી સાથે હાથ મેલવવાથી, માંણુસ જંજાલનાં મોજા ઉપર ઉથલપાથલ થાય છે. ઇનસાફની દેહેશતથી ખોટું કરતાં પાછું હઠાય છે, પણ છાલકાઇ કરવી એ ખરાબી થવાને રસ્તે લઇ જાય છે.

પોતાને થયલાં નુકશાનની ક્ષમા જે શખ્સ કરી શકે નહી, તે તેને પોતાને મલેલા ફાયદાની કિમ્મત પીછાંણી શકતો નથી.

મુર્ખોની સોબતથી છુટા પડવુ એ ડાહ્યાની સંગતમાં જવા બરાબર છે.

જે શખ્સ માંણુસ જાતને સખાવત કરેછે તે પોતા તરફ તેવોને સખી થવાને શીખવે છે.

અદેખો માણુસ કદી મોટો થતો નથી.

ડહાપણુ સારા બંદોબસ્તથી જણાઈ આવે છે.

નમ્ર માંણુસની ખોડ ખુલ્લી પડતી નથી.

સર્વથી ઉત્તમ સભ્યતા એ છે કે પોતાનાં સદગુણુની બડાઈ કરવી નહી, અને પોતાથી નબલા આગલ પોતાના જોરનું ડોલ કરવું નહીં.

વિદ્યાથી બુદ્ધિ સ્વચ્છ થાય છે.

જે સલાહ લઈને ચાલે છે તેને નિષ્ફળ થવાની દેહેશત નથી. પણ જે પોતાનાંજ મતમાં હઠ પકડે છે તે ખરાબીમાં પડે છે.

તકરારી સ્વભાવથી દુશમની પેદા થાય છે, કારણુ કે લોકો પોતાનો ગુસ્સો હંમેશ દાબી શકતાં નથી અને મુખ્યત્વે મુર્ખો સાથે તેમ થઈ શકતુ નથી.

બાહાદુર માંણુસ, જેની શકિતનો ખપ સઘલાંને પડતો હોય; પ્રવીણુ માંણુસ જેનાં જ્ઞાનની જરૂર સર્વને પડતી હોય; રમુજી બોલનાર, જેના સુભાષણુથી સઘળા મોહિત થતા હોય; એ ત્રણુ માંણુસો કદી પડતી હાલતમાં આવતાં નથી અથવા એકાંત અને અફસોસમાં આવી પડતાં નથી.

SELECTIONS

FROM

THE DESATIR,

A BOOK OF THE PROPHETS OF THE ANCIENT IRANIANS.

---

1. The origin of Mezdam's being none can know. Except Himself, who can comprehend it?

2. Existence and unity and identity are inseparable properties of His original substance, and are not adventitious to Him.

Commentary.—Whence it is clear that although your substance is not adequate to the discovering of things till you are affected by the quality of knowledge; while as soon as you are so affected, such discovery becomes practicable; yet that the same is not the case with God (Yezdan), as He knows everything by His own substance without the intervention of qualities.

3. He is without beginning, or end, or associate, or foe, or like unto Him, or friend, or father, or mother, or wife, or child, or place, or position, or body, or anything material, or colour, or smell.

4. He is Living and Wise and Powerful and Independent and Just: and His knowledge extends over all that is heard or seen or that exists.

5. And (all) existence is visible to His knowledge at once, without time: and from Him nothing is hid.

Commentary.—The perfection of His knowledge consists in this, that it has no dependence on time: and it appertains to His greatness that nothing appears as past, present, or future; the whole progress of time and length of duration, with the events which, succeeding each other in successive portions, mark its divisions, are visible to God at one moment: not as in our knowledge which we receive by broken portions; some of

events that are past, some of which such as are now visible, and others of such as are to come.

6. He doth not evil and abideth not with the evil inclined. Whatever He hath done is good.

7. Each of these three children (*i. e.*, the Mineral, Vegetable and Animal) hath an active and intelligent (*i.e.*, free and independent) soul.

8. Mezdam separated man from the other animals by the distinction of a soul, which is a free and independent substance, without a body or anything material, indivisible and without position, by which he attaineth the glory of the Angels.

9. The killing of a harmless animal is equal to the killing of an ignorant, harmless man.

10. Know that the killer of a harmless animal is caught in the wrath of Mezdam.

11. In prayer turn to any side : but it is best to turn to the stars and the light.

12. Shew kindness to those under you, that you may receive kindness from Mezdam.

13. The Lord created his servant free : if he doth good, he gaineth heaven ; if evil, he becometh an inhabitant of hell.*

Commentary.—Since the Most Just has conferred on His creature the faculty of distinguishing good from evil, and given him power to incline to either : hence if he do good according to the commands of the Just God (Dádár), in whom there is nothing but good and excellence, the highest heaven, the choicest heaven, is his abode : while if he be of evil dispositions, he finds his seat in hell. It is plain that praiseworthy or blameable actions, good and bad conduct, are the peoplers of heaven and hell : and that the orders of the incomparable God are like the prescriptions of the physician. Whoever observes the advice of the Benevolent, the Wise, escapes affliction, and by a little forbearance attains everlasting health : while the disease of him who does not attend to it increases. The physician, of course, is not answerable for either his health or sickness.

---

* Punishment and hell are not everlasting. (For fuller information should be consulted these books :—*Desatir*, *Dabistan*, *Khestab*, *Zindehrud*, *Zerdest-afsar*, *Zoorch-Zartosht*, and other Persian books.)

14. The superior Beings and the Inferior Beings are the gift of the Giver : they cannot be separated from Him : they have been, are, and shall be.

15. The world, like a radiation, is not and cannot be separated from the sun of the substance of the mighty God.

16. To Mezdam there is nothing more pleasing than charity.

17. Make atonement for the offence which you may have committed.

18. Purity is of two kinds, real and formal.

19. The real consisteth in not binding the heart to evil ; and in eradicating all wicked passions.

20. And the formal in cleansing away what appears evil to the view.

21. And this last purification is performed by the water of Yefter.

22. Earthlings cannot be Celestials.

23. The soul of man is however Celestial ; and hence, when by piety and worship it hath been separated from the inferior body, it may nevertheless become like unto them.

---

1. Thou art exalted, O our Lord !

2. From Thee is praise, and to Thee is praise !

3. Thou art necessarily-existent, and there is naught self-existent but Thee !

4. Thou art worthy of the adoration of the adorers, and none is worthy of the worship of worlds but Thee !

5. Thou art One, excelling in glory ;

6. And of mighty praise ;

7. And Thy light exceeding powerful and brilliant;

8. And Thy grandeur passing great ;

9. Thy perfection is perfect.

10. And Thy bounty complete,

11. And Thy goodness most expansive,

12. And Thy splendour very glorious,

13. And Thy dignity extreme,

14. And Thy effulgence most bright,

15. And Thy mightiness very powerful,

16. Thy goodness most shining,

17. Thou art Mighty !

18. The Creator of All.

19. First of the Foremost, and Beginner of Beginners.

20. Bestower of being on all essences ;

21. The Manifestor of all *thats*.

22. Cause of Causes.

23. Preserver of Preservers.

24. Creator of Wonders, and of whatever is most wonderful among Wonders ?

25. Maker of the Pure and of whatever is purest of the Pure !

26. Worthy of the worship of Intelligences, who are the makers of substances, free from locality, and place and position.

27. For they are Lights free from all affections.

28. And they have attained felicity and proximity (to God).

29. O Worthy of the adoration of Souls unconfined by existing in place !

30. Although they shed illumination on bodies !

31. Director of Bodies !

32. Yet not so as to be united or mingled with them ;

33. Who takest an interest in the World of Intelligences !

34. From Thee is their beginning, and towards Thee is their termination !

35. Worthy of the worship of all the influence-shedding Bodies of the Spheres, which are far removed from dissolution, and from assuming or laying aside their forms ;

36. And Worthy of the worship of the Splendours which enlighten and are exalted !

37. And Worthy of the worship of all the Elements, whether pure and unmixed or impure and mixed !

38. Thou art Pure, O Worthy to be praised ! O Author of Life ! O Bestower of Being ! O Thou who recallest from evil to good ! O Thou of spotless purity ! O Guardian of the Angels of the Greater Spheres ! O Light of Lights ! O Lord of Eternity and of the revolutions of Time !

39. From Thee is Eternity without beginning : And to Thee Eternity without end !

40. Thou art the Causer of All, and of everything, whether having the attribute of substance, or unsubstantial, whether quantity or unity, the maker or the made.

41. Thou art the accomplishment of Desires !

42. Thou hast immersed the pure substances in the oceans of Thy effulgences.

43. The eyes of purity saw Thee by the lustre of Thy substance.

44. Dark and astounded is he who hath seen Thee by the efforts of the Intellect !

Commentary.—He says, that he is dark and confounded who would see God as He is by the light of the understanding: seeing that the understanding, however sublime, cannot discover Him as He is : And this proceeds not from the weakness or imperfection of the understanding, but from the greatness, the exaltedness and dignity of the essence of the Governor of the World.

45. By Thy perfection, Thou art exalted above all that is visible through Thy resplendence

Commentary.—He says, through Thy excellence and

perfection Thou abidest higher than eye can see by means of the effulgence of Thy essence and Thy resplendent being.

46. Insomuch that nothing can approach or be united unto Thee; and nothing can be detached from Thee!

Commentary.—He says, the discriminative nature of God is the essence of His substance and is not external to or separable from Him. For His self-existence is the essence of His substance; inasmuch as nothing can in any respect be joined or united or conceived as joined or united to Him. Things therefore receive existence and being in this sort: they have an absolute dependence and cling firmly on the being of God, and there is a light reflected on them from the most just, the Bestower of Existence; but not so that being is to be understood as a quality essentially inherent in or united with them.

47. Thou hast become hidden from the very brightness and extreme brilliance, and excessive light of Thy splendour.

48. And among the most resplendent and powerful and glorious of Thy servants who are free from inferior bodies and matter, there is none Thy enemy, or rival, or disobedient, or cast down or annihilated!

49. Mankind cannot extol or duly praise, in any respect suitably to their excellence, even the meanest of them who stand in the lowest degree.

50. Then how can they worthily extol Him who swallowed them up in the effulgence of His Majesty which is very glorious, and melted them in the shining of His Greatness which is very vast?

51. His worshippers are dejected from their inability to attain the height of His Majesty.

52. That man is a perverter of truth who imagineth that likeness, or quantity, or locality, or body, or any accident among accidents, or any property among properties can be predicated of Thee.

53. Thou, O God! art such, that, save Thee, there is none other worthy to be lauded. Light of Lights; Highly to be extolled; Remover of Evils!

54. The pure substances are moved by affection towards Thee!

55. The Lofty who are invested with being, are subject to Thy power!

56. The pure Souls repose their hope in Thee.

57 Thou art exalted, and art that which hath no limits and can be bounded by nothing.

58. I pray unto Thee, shower down upon me Thy blazing light!

59. And speak unto me words that may teach me the knowledge of Thy secrets which are admirable;

60. And aid me by light and vivify me by light, and unite me unto light!

61. I ask of Thee, O Worthy of adoration! and long to behold Thee, and to descend into the ocean of Thy Mightiness.

62. Succour, O Thou who art worthy to be adored! the band of light: and purify their inner parts and mine: and cleanse them and me to everlasting of everlasting!

63. Thou art the First! For there is no priority prior to Thee!

64. Thou art the Last; For there is no posteriority posterior to Thee!

65. The Angels labour in vain to attain the comprehension of Thy Grandeur!

66. Mankind are baffled in attempting to understand the perfection of Thy substance.

67. O Worthy to be lauded! Deliver us from the bonds of terrestrial matter!

68. Rescue us from the fetters of dark and evil matter!

69. Diffuse over our Souls the effulgence of thy splendours!

70. Shower down on our Souls the gladness of thy signs!

71. Intelligence is a drop from among the ocean of Thy place-of-souls.

72. The Soul is a flame from among the flames of the fire of Thy residence-of-sovereignty.

73. Thy substance is a heaving substance whence boils forth the substance of souls, without place, without downness, not connected, not separated;

74. Which is free from defects, and ties, and imperfections.

75. Exceeding Great is the Necessarily-Existent. One, in-somuch that the eyes cannot discover Him, nor the thoughts conceive Him!

76. Exceedingly Great is Mezdam: for in His hands are the Souls of all things; and towards Him do they return.

77. Mezdam is not a substance, and is not unsubstantial; and is more exalted than ought thou canst conceive.

78. And nothing resembleth Him: and He is like unto nothing.

79. He is One; not one that can be numbered.

80. He hath no like and nothing existeth like unto Him.

81. He is All-Wise without reflection; and ignorance hath no influence over His Knowledge.

82. He is All-Powerful! Whatever He willeth He can do and is staid in nothing except in creating one like Himself.

83. His excellencies are manifold and cannot be numbered.

પુરાતન ઈરાનીઓનાં પેગમ્બરોની કેતાબ

દસાતીર.

તેમાંથી ચુંટેલાં વચનો.

૧. પરવરદેગાર (ખુદા અહુરમજદ મઝદાંમ)નું મૂળ કોઈ જાણી શકતું નથી. તેના પોતાના શિવાય કોણ સમજી શકે ?

૨. હયાતી, અને ઐકયપણુ અને અભિન્નતા એ તેના મૂળ સત્વનાં જુદા પાડી નહીં શકાય એવા ગુણો છે અને તેવો તેનાથી બાહાર અથવા અળગા નથી.

ખુલાસો.—એ ઉપરથી સ્પષ્ટ છે કે તમુને જ્ઞાન થતું નથી ત્યાં સુધી વસ્તુઓ સમજવાને તમારો સત્વ અશક્ત છે; અને જ્યારે તમુને જ્ઞાનની અસર થાય છે ત્યારે તમે સમજી શકોછો; પણ ખુદા (યજદાંન)ની બાબદમાં તેમ નથી; કારણ કે ગુણોની મદદ વગર પોતાના સત્વથી તે દરેક વસ્તુ સમજી શકે છે.

૩. શરૂઆત અથવા અંત, મિત્ર અથવા દુશમન, તેના જેવો બીજો અથવા તેનો સોબતી, પિતા, માતા, ઓરત, અથવા બાળક, ઠેકાણું, સ્થિતિસ્થાન, અને શરીર, પદાર્થ (પ્રકૃતિ) રંગ અથવા વાસ, એવું કાંઈબી તેના સંબંધમાં નથી.

૪. તે હયાત, ડાહાપણવાળો, શકિતમાંન, સ્વતંત્ર, અને અદલ ઇનસાફી છે; અને જે કાંઈ સંભળાય છે, દેખાય છે, અથવા જે કાંઈ હયાત છે તે સર્વ ઉપર તેનું જ્ઞાન પોહોંચે છે.

૫. અને સર્વે હયાત વસ્તુઓ, એકી વખતે વીલંબ વગર તેનાં જ્ઞાનને જણાય છે: અને તેનાથી કાંઇપણ છૂપું નથી.

ખુલાસો.—તેના જ્ઞાનની સંપુર્ણતા એમાં રહેલી છે, કે એ જ્ઞાનનો આધાર વખત ઉપર કાંઇ નથી: અને એ એનાં મહત્વનો ગુણ છે કે ભૂત, વર્તમાન, અને ભવિષ્ય તેને કાંઇ નથી; બનાવોનાં સંબંધમાં વખતનું જવું અને ટકવું, કે જે એક પછી એક બનવાથી આપણને વખતનાં ભાગ જેવા જણાય છે, તે સઘલું ખુદાને એકી વખતે દેખાય છે; અને આપણને જેમ ટુકડે ટુકડે જણાય છે તેમ નહીં; થઇ ગયલા બનાવો, હમણા થતા બનાવો અને હવે પછી થવાના બનાવો આપણને જુદા જુદા જણાય છે.

૬. તે બૂરૂં કરતો નથી, અને બૂરા મનવાળા સાથે હોતો નથી. તેણે જે કાંઇ કર્યું છે તે સારૂં છે.

૭. એ ત્રણ (એટલે દશ્ય પદાર્થ વસ્તુ, વનસ્પતિ, અને જીવવાલાં પ્રાણીઓ) માંનાં દરેકમાં ગતીવાળો અને ચંચળ આત્મા છે.

૮. ઇશ્વરે, બીજા પ્રાણીઓથી જુદો માંણસને એવો આત્મા આપીને કર્યો છે કે તે આત્મા બંધ રહિત અને સ્વતંત્ર છે, તે શરીર અથવા પદાર્થ રહિત છે, અવિભાજ્ય અને સ્થિતિ સ્થાન રહિત છે, અને એ આત્માથી માંણસ ફરેસ્તાના (એટલે દેવતાઓનાં અથવા ઇશ્વરના સામિપ્યને પાંમેલાં આત્માઓના) મહિમાંને પાંમે છે.

૯. એક નિર્દોષ પ્રાણીનો ઘાત કરવો એ એક અજ્ઞાન નિર્દોષ માંણસનો ઘાત કર્યા બરાબર છે.

૧૦. યાદ રાખવું કે નિર્દોષ પ્રાણીને મારનાર શખ્સ ઇશ્વરનાં ક્રોધમાં સપડાય છે.

૧૧. બંદગી કોઇબી દિશા તરફ કરવી; પણ રોશની અને સિતારા તરફ રહીને કરવી વધારે ઉત્તમ છે.

૧૨. તમારાથી ઉતરતાને દયા બતાવો કે જેથી ખુદા તરફથી તમે દયા પાંમો.

૧૩. ઇશ્વરે પોતાના બંદાને સ્વતંત્ર બનાવ્યો છે: જો તે સારૂં કરેતો સ્વર્ગ પાંમે અને બૂરૂં કરેતો નર્કવાસી * થાય.

ખુલાસો.—કેવળ અદલ ઇનસાફી ખુદાએ સારૂં અને બૂરૂ પિછાણવાની શકિત માંણસને આપી છે, અને સારી અથવા બૂરી બાજુએ જવાને તેને સ્વતંત્ર કર્યો છે; તેથી એ ખુદા કે જેનામાં સારાપણુ અને ઉત્તમતા શીવાય બીજું કાંઇ નથી, તેના હુકમ પ્રમાણે જે શખ્સ સારાં કાંમો કરશે તેનો વાસ સર્વથી ઉંચા અને સર્વોતમ સ્વર્ગમાં થશે: અને જો તે બૂરા વિકારનો હશેતો તેનો વાસ નર્કમાં થશે. એ દેખીતું છે કે વખાણવા લાયક અથવા ઠપકા લાયક કાંમો, અને સારી અને બૂરી ચાલ, એ સ્વર્ગ અને નર્કે લઇ જનારાં છે: અને અનુપમ ઇશ્વરનાં હુકમો એક વૈદે આપેલા દવા માંટેના હુકમો જેવા છે. એ પરોપકારશીલ અને ડાહાપણવાળા ખુદાના હુકમ પ્રમાંણે જે ચાલે છે તે દુ:ખમાંથી બચે છે અને થોડી સખ્તાઇ વેઠવાથી હંમેશની તંદુરસ્તિ મેલવે છે: પણ જે એ પ્રમાણે કરતો નથી તેનું દુ:ખ વધે છે. ખરૂં છે કે વૈદ એવાં શખ્સની તંદુરસ્તિ અને માંદગી માંટે જવાબદાર નથી.

૧૪. ચડતી પંકતીનાં અને ઉતરતી પંકતીનાં પ્રાણીઓ (એટલે હયાતીની કુળ વસ્તુઓ) તે બક્ષેસ કરનારનાં પેદા કરેલાં છે, અને તેનાંથી છુટાં પાડી શકાતાં નથી: તેવો હતાં, છે અને હવે પછી હશે.

૧૫. (આપણને દેખાતા) સુર્યનો પ્રકાશ જેમ એ સુર્યથી જુદો પડી શકતો નથી તેમજ સર્વ શકિતમાન ઇશ્વરનાં સત્વનાં તેજસ્વી પ્રકાશ રૂપી સુર્ય (જે આપણ જોઇ શકતા નથી) તેનાથી કુળ સૃષ્ટિ અળગી નથી, અને અળગી કરી શકાતી નથી.

૧૬. ઇશ્વરને રાજી કરનારી વસ્તુઓમાં સખાવત જેવું બીજું કાંઇ નથી.

૧૭. તમે કાંઇ ગુનાહ કર્યો હોય તે માંટે પશ્ચાતાપ કરો.

૧૮. પવિત્રાઇ બે જાતની છે: અંદરની અને બાહારની.

---

* શિક્ષા અને નર્ક સર્વ કાળ ટકતાં નથી (વધારે ખુલાસા માંટે આ કેતાબો વાંચવી જોઇએ: "દસાતીર," "દબેસ્તાન," "ખેસ્તાબ," "ઝીંદેહરૂદ," "ઝરદસ્ત અફસાર," "ઝુરેહ જરથોસ્ત," વીગેરે બીજી ફારસી કેતાબો.

૧૯. અંદરની પવિત્રાઇ એ છે કે બૂરી ચીજો સાથે મન જોડવું નહીં; અને સઘલા બૂરા વિકારોને અંતઃકરણમાંથી જડ મુળથી ઉખેડી નાંખવા.

૨૦. બાહારની પવિત્રાઇ એ છે કે નજરને જે બૂરૂં દેખાય તે દુર કરવું.

૨૧. અને એ બાહારની પવિત્રાઇ યફતર (નદી)નાં (એટલે મતલબ કે) સ્વચ્છ પાંણીથી થઇ શકે છે.

૨૨. આ દુનિયાનાં પ્રાંણીઓ દેવતાઈ વર્ગનાં થઇ શકતાં નથી.

૨૩. તેમ છતાં માંણસનો આત્મા દેવતાઇ વર્ગમાંનો છે; અને તેથી પવિત્રાઇથી અને બંદગીથી સ્વચ્છ થયલો શખ્સ આ શરીર છોડયા પછી દેવતાઓનાં (એટલે ફરેસ્તાઓનાં અથવા ઇશ્વરનાં સામિપ્યને પાંમેલા આત્માનાં) વર્ગના મહિમા પાંમે છે.

---

૧. હે હમારા પરવરદેગાર, તું સર્વોપરી ઉંચી પદવીનો છે!

૨. તુજથીજ સર્વ સ્તુતિ છે, તુજનેજ સર્વ સ્તુતિ છે!

૩. તું આવશ્યક હયાત છે, અને ત્હારા શિવાય બીજું કાંઇ સ્વતઃસિધ્ધ નથી.

૪. બંદગી કરનારાઓની સ્તુતિને તું યોગ્ય છે, અને કુળ સૃષ્ટિની પૂજાને યોગ્ય તુ શિવાય બીજું કોઇ નથી.

૫. તું એક છે, મહિમામાં ઉત્કૃષ્ટ છે;

૬. અને મહાન સ્તુતિનો;

૭. અને ત્હારો તેજસ્વી પ્રકાશ અતિ બળવાન અને ભભકદાર;

૮. અને ત્હારો દબદબો સર્વોપરી મોટો છે.

૯. ત્હારી સંપુર્ણતા સંપુર્ણ;

૧૦. ત્હારી બક્ષેસ અપાર;

૧૧. ત્હારૂં સારાપણુ બેહદ;

૧૨. અને ત્હારૂ તેજી અતિસ્ય મહિમાવાળુ;

૧૩. ત્હારો દરજ્જો અતિ મોટો.

૧૪. અને ત્હારો પ્રકાશ અતિશય ચકચકિત ;

૧૫. ત્હારી સદવૃતિ અતિ તેજદાર ;

૧૬. તુ મહા બળવાન છે!

૧૭. સર્વનો ઉત્પન્ન કરનાર.

૧૮. આગેવાનોનો આગેવાન, અને આરંભ કરનારાઓનો આ-રંભ કરનાર.

૧૯. સઘલાં સત્વોને અસ્તિત્વ આપનાર ;

૨૦. સર્વ હયાતીને પ્રગટ પાડનાર.

૨૧. ત્હારૂ બળ અતિ બળવાન.

૨૨. આદિકારણોનો આદિકારણ.

૨૩. રક્ષકોનો રક્ષક.

૨૪. ચમત્કારોનો ઉતપન્ન કરનાર, અને ચત્મકારોમાં અતિ ચમ-ત્કારિકનો ઉત્પન્ન કરનાર.

૨૫. પવિત્ર (શુધ્ધ નિષ્પાપી) નો બનાવનાર, અને પવિત્રમાં સર્વોપરી પવિત્રનો બનાવનાર.

૨૬. દેવતાઓથી પૂજાવાને યોગ્ય કે જેવો તત્વોના બનાવનાર છે, અને જેવો ઠેકાણુ અને સ્થિતિસ્થાન રહિતછે.

૨૭. કારણ કે તેવો વિકાર વિનાની રોહનીઓ છે.

૨૮. અને તેવો સ્વર્ગસુખ અને ઇશ્વરના સામિપ્યને પાંમેલા છે.

૨૯. સ્વતંત્ર થયલા આત્માઓથી પૂજાવાને યોગય તું !

૩૦. અગરજો એ આત્માઓ શરીરો ઉપર પ્રકાશ નાંખનારા છે!

૩૧. હે તું, શરીરોને દોરવનાર!

૩૨. અગરજો તેમ કરવા છતાં તુ કોઇ રીતે શરીરો સાથે જોડાતો નથી અથવા શરીરોમાં ભળી જતો નથી.

૩૩. તું, જે દેવતાઓની દુનિયાની આસ્થા રાખે છે!

૩૪. ત્હારાથી તેવોની શરૂઆત છે, અને ત્હારામાંજ તેવોનો અંત છે.

૩૫. પ્રકાશ નાંખતાં સઘલાં સેતારા મંડળોથી પૂંજાવાને યોગ્ય, કે જેવો નાશરહિત છે અને આકૃતિ લેવાની અથવા છોડવાની ફરજથી વેગળાં છે.

૩૬. અને રોશનીઓ જે પ્રકાશ આપે છે અને ઉંચી પદવીની છે તેવોથી પૂજાવાને યોગ્ય!

૩૭. અને સઘળા તત્વો, પછી સ્વચ્છ અને અમિશ્રિત હોય, અગર અસ્વચ્છ અને મિશ્રિત હોય, તે સર્વથી પૂજાવાને યોગ્ય!

૩૮. તું સ્વચ્છ (પવિત્ર શુધ્ધ) છે, હે સ્તુતિ કરવા યોગ્ય! હે હયાતી (જીંદગી) ના સ્થાપનાર! હે અસ્તિત્વ બક્ષનાર! હે તું જે બૂરા માર્ગથી સારે માર્ગે લઇ જાય છે! હે શુધ્ધ સ્વચ્છતા વાળા તું! હે તું મોટાં સુર્ય મંડળોનાં દેવતાઓનાં રક્ષક! હે રોશનીઓની રોશની! હે વખતના પરીભ્રમણના અને હમેશગીનાં ધણી!

૩૯. તુજથીજ શરૂઆત વગરની હંમેશગી છે; અને તુજનેજ અંત વગરની હંમેશગી છે!

૪૦. દરેક વસ્તુ અગર તત્વનો ગુણ ધરાવતી અથવા ગુણ વગરની અગર એકત્રપણાનો ગુણ વાલી અથવા વગરની, બનાવનાર અથવા બનેલી એ સર્વનો ઉત્પન્ન કરનાર તું છે.

૪૧. કુલ ઇચ્છાનુ સંપાદન તું (અથવા ત્હારામાં) છે!

૪૨. ત્હારા તેજસ્વી પ્રકાશનાં માહાસાગરમાં સર્વ સ્વચ્છ વસ્તુઓ તેં ગરકાવ કરી રાખી છે.

૪૩. પવિત્રતાની આંખો તને ત્હારા સત્વનાં પ્રકાશથી જુવેછે.

૪૪. જેણે બુધ્ધિનાં બળે તને જોયો તે માંણસ વિસ્મીત થયલો અને અજ્ઞાન આંધળો છે.

ખુલાસો.—સમજશક્તિની મદદથી ઇશ્વરને જોવા જે ઇચ્છે તે વિસ્મિત અને અંધકાર જ્ઞાનમાં છે; કેમકે સમજશક્ત ગમે એવી પ્રોઢ છતાં ખુદાને જેવો તે છે તેવો જોઇ શકતી નથી: અને સમજશક્તિની નબળાઈ અથવા અપુર્ણતાને લીધે એમ થાય છે એમ નથી; પણ સૃષ્ટિના અમલ કરનારનાં સત્વનાં દબદબા પ્રોઢતા અને મહત્વને લીધે એમ છે.

૪૫. ત્હારા પ્રકાશથી દેખાતી સર્વ વસ્તુઓ કરતાં સર્વોપરી ઉંચો તુ ત્હારી સંપુર્ણતાને લીધે છે.

ખુલાસો.—ત્હારા સત્વથી અને ત્હારા તેજસ્વી પ્રકાશની મદદથી આંખો જોઇ શકે તે કરતાં પણ ઉંચો ત્હારી શ્રેષ્ઠા અને સંપુર્ણતાને લીધે તું રહેલો છે.

૪૬. તે એટલે સુધી કે કાંઇપણ વસ્તુ તને પોહોંચી શકતી નથી અથવા કાંઇ પણ ત્હારામાં જોડાઇ શકતુ નથી; અને કાંઇપણ ત્હારા-માંથી છુટું પાડી શકાતુ નથી!

ખુલાસો.—ઇશ્વરનો પરીક્ષક સ્વભાવ તેનાં સત્વનો ગુણ છે, અને તેનાથી બાહાર (અથવા અળગો) નથી અથવા જુદો કરી શકાતો નથી. કારણ કે તેની સ્વતઃસિધ્ધતા તેનાં સત્વનો સ્વભાવ છે; સબબ કે તેની સાથે કાંઇપણ કોઇપણ રીતે જોડી અથવા વળગાવી અથવા ભેળી શકાતુ નથી. કેમકે સર્વ વસ્તુઓને હયાતી અને અસ્તિત્વ આ રીતે મલે છેઃ તેવોનો સદંતર આધાર અને તેવોનુ વળગણ ઇશ્વરનાં અસ્તિત્વ ઉપર છે, અને એ અદલ ઇનસાફી, અને હયાતી બક્ષનાર તેવો ઉપર પોતાનો પ્રકાશ પાડેછે; પણ એવી રીતે નહીં સમજવું કે અસ્તિત્વ તેવોનાં સત્વમાં સ્વાભાવિક રહેલો છે અથવા તેવોની સાથે જોડાયલો છે.

૪૭. અતિ તેજથી અને અતિ પ્રકાશથી, અને ત્હારા તેજની અપાર રોશનીથી તુ ઢંકાઇ ગુપ્ત થઇ રહેલો છે.

૪૮. અને ત્હારા બંદાઓ જેવો આ દુનિયાનાં શરીર અને પદાર્થ રહિત છે અને જેવો અતિ તેજવાળા બળવાન અને મહિમાવાળા છે તેઓમાં કોઇ ત્હારો દુશમન નથી, ત્હારો બરોબરીયો, નાફરમાદાર, અથવા નામોશી પામેલો અથવા નાશ પામેલો કોઇ નથી!

૪૯. તેવોની અગર તેવોમાંના સર્વથી ઉતરતા દરજ્જાવાળાની પણ કોઇ રીતે યોગ્ય સ્તુતિ અથવા યોગ્ય વખાંણ માંણુસ જાત કરી શકતો નથી.

૫૦. અને જ્યારે એમ છે ત્યારે, તે પરવરદેગારની પુરતી સ્તુતિ માંણુસજાતથી કેમ થઇ શકે કે જેનાં પ્રૌઢ દબદબાના તેજના પ્રકાશમાં તેવો ગરકાવ થઇ ગયા છે, અને જેનું મહત્વ જે અપાર છે તેમાં ગળાઇ રહ્યા છે.

૫૧. તેનાં પ્રૌઢ દબદબાના જેટલે પોંહોંચવાને અશક્ત હોવાથી તેની પૂજા અને આરાધના કરનારાઓ ઉદાસ થઇ જાય છે.

૫૨. સરખાપણુ, અથવા પરિમાંણ અથવા સ્થિતિસ્થાન અથવા શરીર અથવા કાંઈ આકસ્મિક બનાવ અથવા કાંઈ ગુણોનો ગુણ ત્હારા માંટે વિધાન કરી શકાય, એવી કલ્પના જે શખ્સ કરે, તે સત્યને ઉંધું વાળનાર છે.

૫૩. તુ, હે ખુદા! એવો છે કે સ્તુતી કરવા યોગ્ય ત્હારા જેવો બીજો કોઈ નથી. રોશનીઓની રોશની! સર્વોપરી ઉંચી પદવી આપવા યોગ્ય! બૂરાઈને દુર કરનાર!

૫૪. સ્વચ્છ (પવિત્ર) તત્વોનો પ્યાર ત્હારા તરફ ખેંચાય છે.

૫૫. પ્રૌઢતા પામેલા જેવોને તેં અસ્તિત્વ આપેલો છે તેવો ત્હારા બળના તાબેદાર છે!

૫૬. પવિત્ર (સ્વચ્છ) આત્માઓ પોતાની આશા ત્હારામાંજ રાખેછે.

૫૭. તુ સર્વોપરી ઉંચો છે, અને તને કાંઈ હદ નથી અને કાંઈથી પણ ત્હારી હદ બંધાતી નથી.

૫૮. હું તને આજીજી કરૂં છું કે મહારા ઉપર ત્હારી તેજસ્વી રોશની વરસાવ!

૫૯. અને મને એવા શબ્દો કહે કે જેથી ત્હારા ભેદ જે વખાણવા યોગ્ય છે તેનુ જ્ઞાન મને મલે;

૬૦. અને રોશનીથી મને સહાય કર, અને રોશનીથી મને તેજ કર, અને રોશનીમાં મને જોડી નાંખ!

૬૧. હું ત્હારાથી માંગુંછું, હે પૂજાને યોગ્ય! તુને જોવાને અને ત્હારા બળનાં માહાસાગરમાં ઉતરવાને હું ચાહું છું.

૬૨. હે તું પૂજા કરવાને યોગ્ય! રોશનીનાં ટોળાની મદદે આવ; અને તેવોના અંદરનાં ભાગો અને મહારા સ્વચ્છ કર; અને તેઓને અને મને સર્વકાળ માંટે હંમેશગી સુધી પવિત્ર કર!

૬૩. સર્વોપરી પ્રથમ તું છે! કારણ કે ત્હારા પૂર્વેપૂર્વતા કાંઈ નથી!

૬૪. સર્વોપરી છેલ્લો તું છે! કારણ કે ત્હારા પાછલ પચ્છાનતા કાંઇ નથી!

૬૫. ત્હારા પ્રૌઢ દબદબાને સમજી શકવાને દેવતાઓ વ્યર્થ મથન કરે છે!

૬૬. ત્હારા સત્વની સંપુર્ણતાને સમજી શકવાની કોશિસ કરતાં માંણસજાત હારી ખાય છે!

૬૭. તું સ્તુતિને યોગ્ય! આ દુનિયાંમાંનાં હમારાં શરીરનાં બંધમાંથી હમારો છુટકો કર!

૬૮. આ દુનિયાનાં અંધકાર અને બૂરા પદાર્થની બેડીઓમાંથી હમુને બંચાવ!

૬૯. ત્હારા તેજનાં પ્રકાશ હમારા આત્માઓ ઉપર ફેલાવ!

૭૦. ત્હારી ખુશાળીની નિશાણીઓ હમારા આત્મા ઉપર વરસાવ!

૭૧. દેવતાઇ આત્મા (અથવા ઇશ્વરનો અંશ તેમજ જ્ઞાન અથવા ડાહાપણ) એ આત્માઓનાં ત્હારા માહાસાગરમાંનુ એક ટીપું છે.

૭૨. આત્મા એ ત્હારા સર્વોપરી ઊંચા રહેઠાંણની રોશનીનાં તેજોમાંનુ એક તેજ છે.

૭૩. ત્હારો તત્વ (પ્રકૃતિ) એ ગતીવાળો પદાર્થ છે, કે જેમાંથી આત્માને તત્વ મલે છે કે જે ઠેકાંણુ અથવા સ્થાન રહિત છે અને જોડાયલો નથી તેમ છુટો નથી;

૭૪. કે જે ખોડ રહિત, બંધન રહિત, અને અપુર્ણતા રહિત છે

૭૫. પરવરદેગાર જે સ્વતઃસિદ્ધ છે તે અપરમ્પાર મોટો છે. એવો કે આંખો તેને શોધી શકતી નથી, અને વિચાર શકિત તેનો ખ્યાલ કરી શકતી નથી!

૭૬. ખુદા અપરમ્પાર મહત્વવાળો છે: કારણ કે સઘળી વસ્તુઓનાં આત્મા તેના હાથમાં છે; અને તેના તરફ તેવો પાછા જાય છે.

૭૭. ખુદા એ પોતે તત્વ (પદાર્થ પ્રકૃતિ) નથી તેમ તે તત્વ વગરનો નથી; અને કાંઇપણ તું ધારી શકે તેના કરતાં પણ અતિ મોટો છે.

૭૮. અને તેને કાંઇ પણ મલતુ આવતુ નથી: અને તે કોઇ પણ વસ્તુનાં જેવો નથી.

૭૯. તે એક છે; પણ એવો એક નહીં કે તે ગણી શકાય.

૮૦. તેના સરખું કાંઇ નથી, અને કોઇ વસ્તુનાં સરખો તે નથી.

૮૧. વિચાર વગર તે સર્વજ્ઞાની છે; અને તેના જ્ઞાન ઉપર અજ્ઞાનતાનો કાંઇપણ અમલ નથી.

૮૨. તે સર્વ શક્તિમાંન છે! જે તે ઇચ્છે છે તે કરી શકે છે; પોતાના જેવો બીજો પેદા કરી શકતો નથી; બાકી સર્વ કાંઇ કરી શકે છે.

૮૩. તેની શ્રેષ્ઠતા અતિઘણી છે, અને તે ગણી શકાતી નથી.

અવસ્તામાંથી ચુંટી કાડેલી બંદગીઓ.

યજશને હા ૩૭ મો.

ઈથા આત યજમઈદે અહુરેમ મજદામ યેગાંમચા અષેમચા દાત અપસ્ચા દાત ઉરવરાઓસ્ચા વંઘુહીશ રઓચાઓસ્ચા દાત બુમીમચા વીસ્પાચા વોહુ. અહયા પા ક્ષથ્રાચા મજેનાચા હવ પહાઓસ્ચા. તેમ અત યસન્ય નામ પઉરવતાતા યજમઈદે યોઈ ગેઉશ હચા શકયંતી. તેમ અત આહુઈરયા નામેની મજદા વરા સ્પેંતોતેમા યજમઈદે. તેમ અહમાકાઈશ અજદેબીસ્ચા ઉશતાનાઈસ્ચા યજમઈદે. તેમ અષઓનામ ફ્રવશીશ નરાંમચા નાઈરીનાંમચા યજમઈદે. અશેમ અત વહીશતેમ યજમઈદે. હયત શ્રેશતેમ હયત સ્પેંતેમ અમેશેમ હયત રઓચોંહયત હયત વીસ્પા વોહુ. વોહુચા મનો યજમઈદે વોહુચા ક્ષથ્રેમ વંઘુહીમચા દએનામ વંઘુહીમચા ફ્સેરતુમ વંઘુહીમચા આરમઈતીમ.

યજશને હા ૩૫ મો.

તત અત વઈરીમઈદે અહુરમજદા અશા સ્રીરા હયત ઈમઈનીમદીચા વઓચોઈમાચા વરેજીમાચા યા હાતાંમ સ્કયોથનનામ વહીશતા ખયાત ઉબોઈબચા અહુબયા. ગવોઈ અદાઈશ તાઈશ સ્કયોથનાઈશ યાઈશ વહીશતાઈશ ફ્રએષયામહી રામાચા વાસ્ત્રેમચા દજદયાઈ સુરૂનયતસચા અસુરૂનયતસ્ચા ક્ષયંતસ્ચા અક્ષયંતસ્ચા હુક્ષથ્રોતેમાઈ બાઅત ક્ષથ્રેમ અહુમત હયત અઈબી દદેમહીચા ચીષમહીચા હયાંનમહીચા હયત મજદાઈ અહુરાઈ અષાઈચા

વહીશતાઇ યથા આત ઉતા નાવા નાઇરી વા વએઘા હઇથીમ અથા હત વોહુ તત એ એઆદુ વેરેજયોતુચા ઇત અહમાઇ ફ્રચા વાતોયોતુ ઇત અએઇબ્યો યોઇ ઇત અથા વેરેજયાંન યથા ઇત અસ્તી. અહુર હયા જી અત વે મજદાઓ યસ્નેમચા વહમેમચા વહીશતેમ અહેમમઇદે ગેઉસ્ચા વાસ્ત્રેમ તત અત વે વેરેજયામહી ફ્રચા વાતેયામહી યા તે ઉસા મઇદે અષહયા અત સઇરી અષહયા વેરેજેને કહમાઇચીત હાતામ જીજીષાંમ વહીસ્તાંમ આદા ઉબોઇબ્યા આહુબ્યા. ઇમા આત ઉખ્યા વચાઓ અહુર મજદા અષેમ મનહયા વહેહયા ફ્રવઓચામા થવામ અત અએષાંમ પઇત્યાસ્તારેમચા ફ્રદક્તારેમચા દદે મઇદે અષા અતચા હચા વંઘહેઉસ્ચા મનંઘહો વંઘહઉસ્ચા ક્ષથ્રાત સ્તઓતાઇશ થવા અહુરા સ્તઓતોઇબ્યો અઇબી ઉખ્ધા થવા ઉખ્ધોઇબ્યો યસ્ના થવા યસ્નોઇબ્યો.

યજશને હા ૪૦ મો.

આહુ અત પઇતી અદાહુ મજદા અહુરા મજદાંમ્ચા. બુયરેચા કેરેષ્યા રાઇતી તોઇ ખ્રપઇતી અહમત હયત અઇબી. હયત મીજદેમ મવએથ્રેમ ફ્રદદાથા દએનાબ્યો મજદા અહુરા. અહયા હવો ને દાદી અહમાઇચા અહુએ મનબ્યાચા. તત અહયા યા તત ઉપા જમ્યામા. ત્વચા હખેમાં અષબ્યાચા વીસ્પાઇ યઓવે. દાઇદીઅત નેરાંસ મજદા અહુરા અષઓનો અષ ચીનંઘહો. અઇદયુશ વાસ્ત્રેયંગ દરેગાઇ ઇજ્યાઇ બેજવઇતી હખે મઇને. અહમઇન્યાચા અહમાઇ રફનંઘહો. અથા ખએતુશ અથા વેરેજેના અથા હખેમાંમ. ખ્યાત યાઇરા હીશ્યમઇદે અથા વે ઉતા ખ્યામા મજદા અહુરા અષવઓનો એરેષયા ઇશતેમ રાઇતી.

યજશને હા ૪૧ મો.

સ્તુતો ગરો વહમેંમ અહુરાઇ મજદાઇ અષાઇચા વહીસ્તાઇ. દદેમહીચા ચીષમહીચા આચા આવએદયામહી. વોહુ ક્ષથ્રેમ તોઇ મજદા અહુરા અપએમા વીસ્પાઇ યઓવે. હુક્ષથ્રસ્તુને ના વા

નાઇરી વા ક્ષએતા. ઉબોયો અંઘહવો હાતામ હુદસ્તેમા. હુમાઇમ થવા ઇજેમ યજતેમ અષંઘહાચીમ દદેમઇદે. અથા તુ ને ગયસ્ચા અસ્તે તાઓસ્ચા ખયાઓ. ઉબોયો અંઘહવો હાતામ હુદાઉસ્તેમા. હનએમાચા જએમાચા મજ઼દા અહુરા. થ્વહમી રફનહી દરેગાયુ અએષાચા આ થ્વાં એમ વંતસ્ચા ખ્રુયેમા. રવો ઇસ્ચા તુ ને દરેગેમ્ચા ઉસ્તાચા હાતામ હુદસ્તેમા. થ્વોઇ સ્તઓતરસ્ચા માથ્ર-નસ્ચા અહુર મજ઼દા. અઓગેમદએચા ઉસ્મહીચા વીસા મદએચા હયત મીજ઼્દેમ મવએયેમ ફ્રદદાથા દએનાખ્યો મજ઼દા અહુરા. અહયા હવો ને દાઇદી અહમાઇચા અહુયે મનખ્યાઇચા. તત અહયા યા તત ઉપા જમ્યામા. તવચા સરેમ અષખ્યાચા વીસ્પાઇ યઓવે.

યજશને હા ૫૯ મો..

અત હવો વંઘેઉશ વહીઓ નાં અઇબી જમીઆત એનાઓ એરેઝુસ સવંઘો વથો સાિષોઇત હઇઆ અંઘેઉશ અષ્તવતો મનંઘસ્ચા હઇથીએંઘ આ સ્તીપે ઇએંગ આષએતી અઉરો અરેદ્રો થ્વા વાંરા હુઝેંતુરા સ્પેંતા મઝદા.

તાઓ અહિન્માને જમ્યારેશ, યાઓ અષઓનાંમ ક્ષ્નુતસ્મ, અષયસ્મ વ્યાદઇબિસ્મ પઇતિ-જન્તયસ્મ; ઉસનૂઅંઘહાઇ વીસે જમ્યાત અષેમચ ક્ષ્રેમચ, સ્વસ્મ ખરેનસ્મ, ખાઝ્રેમચ.

દરેઘો ફ્રતેમથ્વેમચ અંઘહાએ: દએનયાઓ યત આહુરોઇશ જરથુસ્ત્રોઇશ અસિશ્ત નૂ અંઘહત હમ વીસત ગાઉરા ખ્રુયાત; અસિસ્તેમ અષેમ, અસિસ્તેમ નર્શ અષઓનો અઓજો, અસિસ્તો આહુઇરિશ ત્કએષો. જમ્યાંન ઇથ્ર અષઓનાંમ વંઘઉહીરા સૂરાઓ સ્પેનતાઓ ફ્રવષયો, અષોઇશ ખએષજ હમિમ્નાઓ જેમ ફ્રયંઘહ, દાનુ-દ્રાજંઘહ, ધ્રૈરે ખરેજંઘહ; ઇસ્તી વંઘહંઘહાંમ, વઇતિસ્તાતેએ આતરનામ, ફ્ષવક્ષ્યાઇ રયાંમચ ખરેનંઘહાંમચ.

વઇનીત અશ્મિન્માને સ્રઓષો અસુસ્તીમ, આક્તિરા અનાક્તીમ, રાઇતિરા અરાઇતીમ, આર્મઇતિરા તરો-મઇતીમ, અરષુખ્ઘો વાક્ષમિથઓ-

ખ્તેમ વાચિમ અષદ્રુજેમ. યથ અહ્મ્ય અમેષાઓ સ્પેન્ત સ્રઓષાત અષ્યાત પઇતિષાંન વંઘહૂશ યસ્નાસ્મ, વહ્માસ્મ, વોહુયસ્નેમચ વહ્મેમ્ચ, હુબેરેતીમ્ચ, ઉસ્ત-બેરેતીમ્ચ, વન્ત-બેરેતીમ્ચ. આ દરેધાત ખાખઇરયાત; માયવે ઇમત ન્માનેમ ખાથ્રવત બરેનો ફ્રજહીત; માખા-શ્રવઇતિ ઇસ્તિશ, મા ખાથ્રવઇતિ અસ્ન ફ્રજંતિશ; ખાશ્રોદિસ્યેહે પઇતિ અષો ઇશ્ચ વંઘહુયાઓ દરેઘેમ હખ્મ.

વસસચ તૂ અહુરમજદ ઉસ્તાચ ક્ષએશ હવનાંમ. વસો આપો વસો ઉર્વરાઓ, વસો વીસ્પ વોહુ અષચિથ્ર; ક્ષયમ્નેમ અષવનેમ દાયત અક્ષયમ્નેમ દ્રવન્તેમ. વસો ક્ષથ્રો ખ્યાત અષવ, અવસોક્ષથ્રો ખ્યાત દ્રવાઓ, ગતો હમિસ્તો નિઝબેરેતો હમ સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ દામ ખ્યો વરતો અવસો ક્ષથ્રો.

હક્ય અજેમ ચિત યો જરથુસ્ત્રો ફ્રતેમાં ન્માનનાંમચ વીસાંમચ જન્તુનાંમચ દખ્યુનાંમચ, અંઘહાઓ દએનયાઓ અતુમ તયએમ અનુખ્તયએમ અનવરસ્તયએમ યા આહૂઇરિશ જરથુસ્ત્રિશ.

યથનો આઓંઘહાંમ ષાતો મનાઓ વહિસ્તો ઉરવાંનો, ખાથ્રવઇ-તીશ તન્વો હેન્તો વહિસ્તો અંઘહેઉશ; આકાઓસમોઇત આહૂઇરે મજદ જસેન્તાંમ. અષ વહિસ્ત અષ સ્રએસ્ત દરેસામ ત્વા પઇરિ ત્વા જમ્યામ હમેમ ત્વા હખ્મ. અષેમ વોહૂ (૧) યથાઅહૂવઇરયો (૪) અષેમવોહૂ (૧)

અહુનવર.

યથા અહૂ વઇરયો અથા રતુશ અષાત ચીત હચા. વંઘહેઉશ દજદા મનંઘહો શ્યઓથ્નનાંમ અંઘહેઉશ મજદાઇ. ક્ષથ્રેમચા અહુરાઇ આ યિમ દ્રેગુબ્યો દદત વાસ્તારેમ.

અષેમવોહૂ.

અષેમ વોહૂ વહિસ્તેમ અસ્તી ઉસ્તા અસ્તી ઉસ્તા અહમાઇ હયત અષાઇ વહિસ્તાઇ અષેમ.

યજશને હા ૧૨ મો.

ફ્રસ્તુયે હુમતોઇબ્યસ્ચા હુખ્તોઇબ્યસ્ચા હ્વર્સ્તોઇબ્યસ્ચા માંથ્વોઇબ્યસ્ચા વખ્ધ્વોઇબ્યસ્ચા વરશ્તવોઇબ્યસ્ચા. અઇબિગઇરચા દઇથે વીસ્પા હુમતાચા હુખ્તાચા હ્વર્સ્તાચા. પઇતિ-રિચ્યા દઇથે વીસ્પા દુશ્મતાચા દુઝૂખ્તાચા દુઝવર્સ્તાચા. ફ્રાવે રાહી અમેષા સ્પેન્તા યસ્નેમ્ચા વહ્મેમ્ચા ફ્રા મનધ્નુહા ફ્રા વચંધ્નુહા ફ્રા ષ્યઓથ્ના ફ્રા અંધ્નુહાઓયા ફ્રા તન્વસ્ચીત્ પ્રાણ્યાઓ ઉસ્તનેમ્. સ્તઓમિ અષેમ—અષેમ વોહૂ ૧.

દોઆ વીસ્પ હૂમત.

વીસ્પ હુમત વીસ્પ હૂખ્ત વીસ્પ હુવરશત બઓચો-વરસ્ત; વીસ્પ દુશ્મત વીસ્પ દુઝૂખ્ત વીસ્પ દુજવરસ્ત નોઇત બઓઘો-વરસ્ત. વીસ્પ હુમત વીસ્પ હૂખ્ત વીસ્પ હુવરસ્ત વહિસ્તેમ અંઘહુઇમ અશએત. વીસ્પ દુશ્મત વીસ્પ દુઝૂખ્ત વીસ્પ દુજવરશત અચિસ્તેમ અંઘહુઇમ અશએત. વીસ્પ નાંમચ હુમતનામ હૂખ્તનામ હવરસ્તનામ વહિસ્ત અંઘહુઇ આઅત હચ ચિથ્રેમ અષઓને.—અષેમ વોહૂ ૧

દોઆ નામ સેતાએશને.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

બનામે યજદે બક્ષાએન્દેહે બક્ષાયેશગરે મેહેરબાન. નામ સેતાએશ્ને અહુરમજદ હમાબૂદ ઓ હમાહસ્ત ઓ હમાબેદ નામે યજદે સપેના-મીનો. અંદરચ મીનોઆંન મીનો. અજશ ખુદશ યક નાંમ અહુરમજદચ. ખોદાએ મેહેસ્ત ઓ તવાનાં ઓ દાના ઓ દાદાર ઓ પર્વરતાર ઓ પાના ઓ ખાવર ઓ કેરફેહગર ઓ અવક્ષીદાર અવીજેહ વેહ-દાદસ્તાની હમા-જોર.

સેપાસ ઓએ બુજોર્ગ હસ્તીઆંન, કે આફરીદ અવનીદ ઓ પખેશ અંગામ બતી જોર દાનાઇ, અવરતર શેશ અમેશાસ્પંદાંન અવદ વેશ યજદાંન રોશન બેહેસ્ત ગરોથ્માન ઓ ગેર્દ આસ્માન

ઓ ખુર તાવા ઓ માહ ખામી ઓ સતરે વશ-તોખ્મ ખાદ અંદર-વાએ ઓ આવ ઓ આતશ ઓ જમીન ઓ ઓર્વર ઓ ગોસ્પંદ ઓ અષોખ્શસ્ત ઓ મરદુમ.

યજશ્ને ઓ નીઆએશ્ને અજ ઓએ ખોદાએ કેરફેહગર, કે મેહ કર્દ અજ હર ગેતીહા દેહેશ્નાન મરદુમ પ ગવાએશ, માદાન દાદ ઓ શેહેરીઆરેશો અંગામ રાએનીદારેશ દામાન પ રખ્મ અંગેજશ્ને પરહેજ દેવાન.

નમાજ ઓએ વીસ્પ-આગાહ અશ ખાવર, કેશ ફરેસ્તીદ પ જરતોસ્ત સપેતમાન અશો ફરોહર અસ્તસ ઓએ દામાન દીન-દાનેશ્ને વશેએશ્ને આસ્ને-ખેરદી ગોશો-સરૂતેહ-ખેરદી. દાનાએશ ઓ રાએનીદારેશ વીસ્પ હસ્તાંન ઓ બુદાંન ઓ બેદાન ફરહંગાન ફરહંગ માંથ્રે સ્પેન્ત, કુબેદ રવાન હુ-પુલ બોખ્તારેશ અજ દોજખ, વદાર દાર ઓએ આંને પેહેલુમ અંખાન અશોઆન રોશન હંદ હુ-બોએ હમા-નેકશ.

પ ફર્માને તો ખાવર, પ ફર્માને તો ખાવર, પ ફર્માને તો ખાવર, પદીરમ ઓ મીનમ ઓ ગોયમ ઓ વર્જમ દીન અવીજેહ, આસ્તુઆન હોમ પહર કેરફેહ, અવાખ્શ અજ વીસ્પ બજેહ, અવીજેહ દાર હોમ ખુદશ આસ્નીદેહ-કુનશ્ને, પરહેજશ્ને ઓ પાક શેશ જોરાને જાન મનશ્ને ગવશ્ને કુનશ્ને ઓ વીર ઓ હોશ ઓ ખેરદ.

પ કામેતો કેરફેગર તવાનમ કર્દ આંને તો પરસ્તશ્ને પ બેહ-મનશ્ને બેહ-ગવશ્ને બેહ-વર્જશ્ને, વશાએમ રાહે રોશાન કે ઓમ નરસાદ ગેરાન પજદ દોજખ વદીરેમ પ ચેશંદર્ગ રસમ આંને બેહેસ્ત પુર-બોએ હર-વેસ્પ-પેસીદેહ હમા-ખારેશ.

સેતાએશ્ને ઓએ અવક્ષીદાર ખોદાએ, કુ કામેહ કેરફેહ પાદાએશ્ને કુનંદ ફર્માન-રાએનીદારાંન, અવદુમ બુજેદ દરવંદાનચ અજ દોજખ ઓ અવીજેહા વીનારેદ વીસ્પ.

☞ સેતાએશ્ને દાદાર અહુરમજદ હરવેસ્પ-આગાહ તવાના ઓ તવંગર હફ્ત અમેશાસ્પંદ બેહેરામ યજદ પીરોજગર દુશ્મન-જદાર અમહે હુતાસ્તહે બેરસાદ.—અશેમ વોહૂ ૧. [ત્રણ વાર પઢે.]

દોઆ તંદરોસ્તી.

બ નામે યજદે બક્ષાયંદેહે બક્ષાયેશગરે મેહેરબાન. યથા અહૂ વઈરયો ૨.

તન દરોસ્તી દેરજીવસ્ની આવાયદ; ખોરેહ અંઘદ અશાહીદાર; યજદાંને મીનોઆંન યજદાંને ગેતીઆંન હફત અમેશાસ્પંદાંન મ્યજદ રોશન હમે બેરસાદ. ઈન દોઆયાં બાદ, ઈન ખુઆહાં બાદ; હમે અંદર કસાંરા જરથુસ્તી દીન શાદ બાદ; અએદુન બાદ.

યા બારી ખોદા ! ખોદાવંદે આલમરા હમે અનજુમનરા [ફલાંનારાઃ જેની નૈયતે તંદરોસ્તી પઢીએ તેનું નામ આએ જગાએ લઈજીએ] બા ફરજંદાંન, હજાર સાલ દેર બેદાર શાદ બેદાર તંદરોસ્ત બેદાર; અએદુન બેદાર. બરસરે અરજાંનીઆં સાલ હાએ બેસ્યાર વ કરનહાએ બીશુમાર બાકી વ પાયંદેહ દાર; હજારાંન હજાર આફરીન બાદ; સાલ ખોજસ્તેહ બાદ, રોજ ફરરોખ બાદ, માહ મુબારક બાદ, ચંદ સાલ ચંદ રોજ ચંદ માહ, બેસ્યાર સાલ અરજાનીદાર યજશને વ નીઆએશ્ને વ રાદી વ જોર બરસ્ને. અશાહીદાર અવરે હમા કારો કેરફેહા, તંદરોસ્તી બાદ નેકી બાદ ખુબ બાદ; અએદુન બાદ, અએદૂન તરજ બાદ; પ યજદાંન વ અમેશાસ્પંદાંન કામે બાદ.—અષેમ વોહૂ ૧.

દીનનો કલમો.

રજિસ્તયાઓ ચિસ્તયાઓ મજદદાતયાઓ અષઓન્યાઓ, દએનયાઓ વંઘહુયાઓ માજદયસ્નોઈશ. દીન બેહ રાસ્ત વ દરોસ્ત કે ખોદાએ બર ખલ્ક ફેરસ્તાદેહ, ઈન હસ્ત કે જરતોસ્ત આવોરદેહ હસ્ત; દીન દીને જરતોસ્ત દીને અહુરમજદ દાદેહ જરતોસ્ત.—અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. [ત્રણ વાર પઢે.]

નીરંગ કુસ્તી.

અહુરમજદ ખોદાએ! અહેરેમન અવાદશાન દુર અવાજદાસ્તાર, જદ શેકસ્તેહ બાદ, અહેરેમન દેવાંન દરૂજાંન જાદૂઆંન દરવંદાંન કીકાંન કરફાંન સાસ્તારાંન ગુનેહગારાંન આસ્મોગાંન દરવંદાંન દુસ્મનાં ફ્રીઆંન જદ શેકસ્તેહ બાદ, દુશ પાદશાહાંન અવાદશાંન બાદ, દુસ્મનાં સતોહ બાદ, દુસ્મનાં અવાદશાંન બાદ. અહુરમજદ ખોદાએ! અજ હમા ગુનાહ પતેત પસેમાનુમ અજ હરવસ્તીન દુસ્મત દુજાૂખ્ત દુજ વરસ્ત મેમ પ ગેતી મનીદ ઉરુમ ગોફત ઉરુમ કરદ ઉરુમ જસ્ત ઉરુમ બૂન બૂદ એસ્તેદ અજ આંન ગુનાહ મનસ્ની ગવસ્ની કુનસ્ની તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવસ્ની પ પતેત હોમ. ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘરહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરસ્તાંમ હયત વસ્ના ફ્રષો તેમેમ.—અષેમ વોહૂ ૧, યથા અહૂ વઇરયો ૨, અષેમ વોહૂ ૧.

SELECT PRAYERS FROM THE AVESTA.*

YASNA XXXVII.

Here praise I now Ahura-Mazda, who has created the cattle, who has created purity, the water, and the good trees. Who created the splendour of light, the earth, and all good. To Him belongs the kingdom, the might, the power. We praise Him first among the adorable beings, which dwell together with the cattle.† Him praise we with Ahurian name, Mazda, with our own bodies and life praise we Him. The Fravashis of the pure men and women, we praise. The best purity (Asha-Vahista) we praise. What is fairest, what pure, what immortal, what brilliant, all that is good: The good spirit we honour, the good kingdom we honour, and the good law, and the good rule, and the good wisdom.

YASNA XXXV.

Ahura-Mazda, the Pure, Lord of purity, praise we. The Amesha-spentas, the good rulers, the wise, praise we. The whole world of purity praise we, the heavenly as the earthly, with desire after the good purity, with desire after the good Mazdayasnian law. Of the good thoughts, words, and works, which here and elsewhere have been done, or will yet be done, the praisers and propagators are we, that we may belong to

* The English translation of this Yasna and of all the other parts that follow this, has been taken from the Bleek's translation, rendered from the German of Professor Spiegel.

† The word "cattle" is not to be understood always in literal sense. It some times means the souls of mankind.

the good. That we believe, Ahura-Mazda, Pure, Fair, that will we think, say, and do : Which is best among the works of men for both worlds, through these best deeds now pray we that for the cattle,* pleasantness and fodder may be distributed, to the learned as to the unlearned, to the mighty as to the weak.—(May) the kingdom (belong) to the best Ruler, wherefore we it to Him commit, bestow, offer, to Ahura-Mazda, to Asha-Vahista.—What now both—man or woman—manifestly know, that may they, if it is anything good, speak out, and thereby, and also spread wider, for those who act even so as this is. Your praise, Ahura-Mazda's, and His best worship we meditate, and the best fodder for the cattle. Yours we do, we spread abroad, what we desire from you, in the dominion of purity, in the wish for purity (is) for every living being the best in both worlds. These spoken words, Ahura-Mazda, utter we well, thinking purity. Thee we make their hearer and teacher. On account of Thy purity, good-mindedness, good dominion, is Thy laud higher than all laud, Thine hymns higher than all hymns, Thy praise higher than all praise.

YASNA XL.

From place to place, Mazda-Ahura, will I bring forth wisdom and fullness, as gifts for Thee, Lord of the understanding, on account of that which is above. What reward Thou hast given to those of the same law as myself, Mazda-Ahura, that give also to us for this world, and that beyond. May we thus attain to that which is so, to union with Thy purity to all eternity. Let the pure men, Mazda-Ahura, who desire after purity, warriors as well as husbandmen, be long mighty, long rejoiced, for us to our joy. So may relationship, worship, and friendship be, that we may lift ourselves up and be yours, Mazda-Ahura, as pure and truthful, with sacrifice and offering.

---

* See foot-note to Yasna XXXVII.

YASNA XLI.

Hymns, reverential adoration, to Ahura-Mazda and Asha-Vahista, we give, we spread abroad, and we make known. May we attain Thy good kingdom, Mazda-Ahura, for ever. Thou art our Ruler, possessed of good kingdom, for men as well as for women, the Wisest among beings in both worlds, the good increase we bestow on Thee, the worthy of adoration, the Friend of purity, mayest Thou be to us life and body, Thou the Wisest among the creatures in both worlds.—May we show ourselves worthy, may we live, Ahura-Mazda, in joy in Thee a long life may we desire after Thee and be mighty. Rejoice us long and well, O Wisest among beings. As Thy praisers and psalmists, O Ahura-Mazda, we come, we desire, and we obey. What reward Thou hast given to my equal according to the law, O Ahura, that give to me also for earth as well as for heaven. May we thus come under Thy rule, Pure, for all eternity.

YASNA LIX.

May that man obtain the best; Who teaches us to know the right path to profit; For this world, the bodily as well as for the spiritual; The manifest away to the worlds where Ahura is enthroned; And the offerer, like Thee, a wise, holy one, O Mazda! May there now come to this dwelling, contentment, blessing, guilelessness, and wisdom of the pure. May there appear for this clan: Purity, dominion, profit, majesty, and brightness; Long dominion of the law, the Ahurian, Zarathustrian. Quickly may cattle arise out of this clan; Quickly purity, quickly the strength of the pure man; Quickly Ahurian Custom. May there come hither the good, strong, holy Fravashis of the pure, bound with the remedies of purity, according to the breadth of the earth, the length of a river, the height of the Sun, with desire after good things, for withstanding against the foes, for increase for riches and brightness; May Sraosha (obedience)

in this dwelling smite disobedience, peace dissension,* liberality avarice, wisdom slighting, truthful speech the lie, which hates purity. That here the Amesha-spentas may be able to wish from the holy Sraosha: Good offering and prayer, good offering and prayer, Good maintenance, fortunate maintenance, friendly help; That they may long remain supported. Never may the brilliant Majesty be extinguished for this dwelling; Not the brilliant riches, not the bright heavenly descendants; By the long (continual) friendship of him who teaches to know brightness, and Ashis-vanuhi; According to wish mayest Thou, Ahura-Mazda, rule over Thy creatures, Ahura-Mazda! over the water as Thou will over the trees, as Thou will over all good that has a pure origin. Make that the pure may rule, the impure may not rule. May the pure rule as he will, may the godless not rule as they will. May the foe disappear, driven by the creatures of Spenta-manyus, conquered, not ruling as he would. I urge, I who am Zarathustra, the first of the families, clans, societies, rigions, to thinking, speaking, and acting, according to this law originates from Ahura and Zarathustra. That joyful may be our mind, happy our souls; Endued with brilliant bodies for Paradise; So may there openly come hither, O Ahura-Mazda, the best purity, the fairest purity; May we see Thee, attain to Thee, to Thy perfect friendship.

YATHA AHU VAIRYO.

As is the will of the Lord, so (is He) the Ruler out of purity. From Vohu-manô (will one receive) gifts for the work (which one does) in the world for Mazda. And the kingdom (we give) to Ahura when we afford succour to the poor.

ASHEM-VOHU.

Purity is the best good. Happiness, happiness is to him: namely, to the best pure in purity.

---

* The verb is understood between each pair of nouns.

YASNA XII.

I praise the well-thought, well-spoken, well-performed thoughts, words, and works. I lay hold on all good thoughts, words, and works. I abandon all evil thoughts, words, and works. I bring to you, O Amesha-spentas, praise and adoration, with thoughts, words, and works, with heavenly mind, the vital strength of my own body.

VISPA HUMATA.

All good thoughts, words, and works, are done with knowledge. All evil thoughts, words, and works, are not done with knowledge. All good thoughts, words, and works lead to Paradise. All evil thoughts, words, and works lead to hell. To all good thoughts, words, and works (belongs) Paradise—so (is it) manifest to the pure.—Ashem-vohu.

NANM-STAISNI.

In the name of God, the Giver, Forgiver, Rich in Love Praise be to the name of Ormazd, the God with the name, "Who always was, always is, and always will be." Spenta-mainyus, the Heavenly amongst the Heavenly, with the name, "From whom alone is derived rule." Ormazd is the Greatest Ruler, Mighty, Wise, Creator, Supporter, Refuge, Defender, Completer of good works, Overseer, Pure, Good, and Just.

With all strength (bring I) thanks: to the Great among beings, who created and destroyed, and through His own determination of time, strength, wisdom, is higher than the six Amshaspands, and the many Yazatas, the shining Paradise Garothman, the circumference of Heaven, the shining Sun, the brilliant Moon, the numerous Stars, the wind, the Andervâi, the water, the fire, the earth, the trees, the cattle, the metals, mankind.

Offering and praise to that Lord, the completer of good works, who made men greater than all earthly being, and

through the gift (?) of speech created them to rule and appoint for the creatures, as warriors against the Daevas.

Praise to the Omniscience of God, who hath sent through the holy Zarathustra, with pure Frohar, peace for the creatures. the wisdom of the law—the enlightening derived from the heavenly understanding, and heard with the ears—wisdom and guidance for all beings who are, were, (and) will be, and the wisdom of wisdoms, the Manthra-spenta, who effects freedom from hell for the soul at the bridge (Chinvat), and leads it over to that Paradise the brilliant, sweet-smelling of the pure.

All good do I accept at Thy command, O God, and think, speak, and do it. I believe in the pure law, by every good work seek I forgiveness for all sins. I keep pure for myself the serviceable work and abstinence (from the unprofitable). (I keep) pure the six powers : thought, speech, work, memory, mind, and understanding. According to Thy will am I able to accomplish, O Accomplisher of good, Thy honour with good thoughts, good words, good works.

I enter on the shining way (to Paradise) ; may the fearful terror of hell not overcome me ! May I step over the bridge Chinvat, may I attain Paradise with much perfume, and all enjoyments, and all brightness.

Praise to the Overseer, the Lord, who rewards those who accomplish good deeds according to (His own) wish, purifies at last the obedient, and, (at last) purifies (even) the wicked out of hell.

All praise be to the creator Ormazd, the All-wise, Mighty, Rich in might, to the seven Amshaspands, to Ized Bahrâm, the victorious annihilator of foes.

TAN-DURUSTI.

Health is needful throughout the whole length of life. May brightness endure, bound with purity. May the heavenly Yazatas, the earthly Yazatas, the seven Amshaspands, come hither to the shining Myazda. May my prayer arrive. May my wish be fulfilled! May the Zarathustrian Law ever be well. So may it be!

O Creator, Ruler! Keep the lords of the world, the whole community and N.N., (here mention the name of the person for whom this prayer is made), together with discendants for a thousand years long, keep cheerful, keep in health. So keep them. Keep them on the tops of the worthy many years, throughout countless periods, pure, and continuing. A thousand times a thousand benedictions! May the year be prosperous! May the day be good, may the month be blessed. Keep pure many years, days, months, many, many years long the Yasna and Nyayish, the liberality and offerings. May health be the portion for all good works, may good be present, may well-being be present. So be it! In this way may it be. May it be according to the wish of the Yazatas and Ameshaspends.—Ashem-vohu (1).

CONFESSION OF FAITH.

The good, righteous, right Religion which the Lord has sent to the creatures is that which Zartusht has brought. The religion is the religion of Zartusht, the religion of Ormazd, given to Zartusht.—Ashem-vohu (1).

NIRANG KUSTI.

Let Ormazd be King, and let Ahriman, the wicked holder-aloof, be smitten and broken. May Ahriman, the Devas, the Drujas, the sorcerers, the evil Kikas and Karapas, the oppressors, the evil-doers, the Asmogs, the wicked, the enemies, the Paris be smitten and broken. May the enemies be afflicted. May

the enemies be far off. Ormazd, Lord ! Of all sins I repent with Patet. All the evil thoughts, evil words, evil deeds, which I have thought, spoken, done, committed in the world, which are become my nature—all these sins, thoughts, words and deeds, bodily, spiritual, earthly, heavenly. O Lord, pardon ; I repent of them with the three words.

Contentment for Ahura-Mazda, contempt for Anra-Mainyus. What is highest for the wish of manifest works Thy praise will I announce, O Mazda ! with the mouth so long as I, O Asha, can and am able, Let the Creator of the world bestow through Vohumanô what is best for the wish of those working openly. Ashem-vohu (1), Yatha-ahu Vairyo (2), Ashem-vohu (1).

અવસ્તામાંથી ચુંટી કાડેલી બંદગીઓ.*

ગુજરાતી તરજુમો.

યજશને હા ૩૭ મો.

(દાદાર) હોરમજદ જેણે જાનવર તથા અનાજ પેદા કીધો, તથા (જેણે) પાણી અને સારાં ઓરવરો પેદા કીધાં, તથા (જેણે) (આસમાનની) રોશનીઓ તથા જમીન તથા (એ ઉપરાંત) (બીજી) તમામ નેઆમતો પેદા કીધી (તેને) (હમો) એ પ્રમાણે આએ જગોએ યાદ કરીએ છિએ. તેની (ઇઆને દાદાર હોરમજદની) પાદશાહી, મ્હોટાઈ તથા ખુબીઓને લીધે ઇજશ્નેઓની શ્રેષ્ટતાએ કરીને તેને હમો આરાધીએ છિએ. હોરમજદી, મજદપસંદ (તથા) ઘણોજ વૃધ્ધિ કરનાર (એવાં) નામથી હમો તે (હોરમજદ)ને આરાધીએ છિએ. હમારાં શરીર તથા જાનથી તે (હોરમજદ)ને હમો આરાધીએ છીએ. તે (હોરમજદ)ને તથા અશો નર અને નારીઓનાં ફરોહરોને હમો યાદ કરીએ છિએ. અરદીબેહેસ્ત જે સઉથી સોહામણો (તથા) નુરવાળો અમશાસ્પંદ (તે)ને (તથા) (દાદાર હોરમજદની) તમામ નેઆમતોને હમો વખાણીએ છિયે. ભલા વિચારને હમો વખાણીએ છિયે. સારી પાદશાહી, ભલી દીન, ભલી ફસેરતુ, ભલી સભ્યતા, (એ બધા) ને હમો વખાણીએ છિયે.

યજશને હા ૩૫ મો.

અશો હોરમજદ (જે) અશોઇનો સરદાર (તે) ને હમો વખાણીએ છીયે; અમશાસ્પંદો (જે) સારા પાદશાહ (તથા) સારાં ડહાપણવાલા (તેઓ) ને હમો વખાણીએ છીયે. ભલી અશોઇની ખાહેશથી (તથા) ભલી માજદયસ્ની દીનની ખાહેશથી અશો (હોરમજદ) ની તમામ મીનોને

---

* આ તરજુમા મધ્યે યજશનેના ૫૯ મા હાનો તરજુમો મુસ્યો સી. ડી હાર્લેના એરવદ મેહેરજીભાઇ પાલનજી માડને કીધેલા ગુજરાતી તરજુમા ઉપરથી લીધો છે; બાકીનો તરજુમો એરવદ કાવસજી એદલજી કાંગાના તરજુમા ઉપરથી લીધો છે.

લગતી તથા ગેતીને લગતી પેદાએશને હમો વખાણીએ છીયે. જેમ (હમે) સારાં (માણસો) ની (વખાણ કરનારા તથા તે ઉપર વિચાર કરનારા) છીયે, તેમ (હમે) આએ દુનિયાંને માટે તથા પેલી દુનિયાંને માટે નેક વિચાર, નેક સખુન (તથા) નેક કામ કરનારાઓની (તથા) (નેક કામ) કરી ગએલાઓની વખાણ કરનારા (તથા તે વિશે) વિચાર કરનારા છિયે. અએ અશો (તથા) સોહામણા હોરમજદ! બેહુ દુનિયાંને માટે હયાત (માણસો) ના કામોમાંના જે સઉથી સરસ (કામો) હોય તેઓને હમો પસંદ કરીએ છિયે, (તેની ઉપર) હમારૂં મન લગાડીએ છિયે, (તે પ્રમાણે) હમો બોલીએ છિયે, તથા (તે પ્રમાણે) હમો કામ કરીએ છિયે. (હમો જે) દીનનો એલમ શિખનારા તથા નહી શિખનારા, શકિતવાલા તથા શકિતવગરના (છિયે તેઓ) સખાવત તથા ઉત્તમ કામોની મારફતે (હમારે માટે) સુખ તથા (હમારાં) ગાએઢોરને* માટે ઘાંસ ચારો હમો ઇચ્છીએ છિયે. પાદશાહી સર્વોત્તમ પાદશાહ (ઇઆને હોરમજદ) ને ખચીત (હોજો)! હોરમજદ જે (પોતે) સઉથી ઉત્તમ અશોઇજ (છે તે) ની તરફ હમો મન લગાડીએ છિયે, (તેને) હમો કબૂલ રાખીએ છિયે, તથા (તેને) હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે. વલી (કોઇ) મરદ ઇઆ ઓરત કાંઇ સારી બાબદ્દો (પોતે) ખરેખર જાણતા હોય તો, તે જાહેર કરે, (તે પ્રમાણે) પોતે અમલ કરે, તથા બિજાઓ જેઓ ઘટતી રીતે તે પ્રમાણે ચાલે તેઓને તે શિખવે. (અએ નર તથા નારી!) તમારે માટે (દાદાર) હોરમજદની ઇજશને તથા આરાધણા તથા ગાએઢોરની પરવરેશ (હમો) સઉથી ઉત્તમ ગણીએ છિયે. રાસ્તીની સરદારીમાં (તથા) રાસ્તીનાં અમલમાં (રહીને) હયાતી ભોગવનારાઓમાંનો કોઇ શખ્સ બેહુ દુનિયાંમા સઉથી ઉત્તમ જીંદગી ગુજારવાને ચાહાતો (હોયતો) તેને સખી (થવું). અએ હોરમજદ! અશોઇને ધ્યાનમાં (રાખીને) વધારે સારી રીતે આએ વખણાએલા કલામો હમો જાહેર કરીએ છિયે તે (કલામો) નો સાંભલનાર તથા શિખવનાર તરીકે તુંને હમો મુકરર કરીએ છિયે. અએ હોરમજદ! તારી અશોઇ, ભલી મનસ્ની તથા સારી પાદશાહીને લીધે, તારી સ્તુતિ બિજી બધી સ્તુતિ કરતાં વધારે ચઢતી છે; તારી કીર્તિનાં ગાયણો બિજા બધાં કીર્તિનાં ગાયનો કરતાં વધારે ચઢતાં છે, તથા તારી આરાધણા બિજી બધી આરાધણા કરતાં વધારે ચઢતી છે.

યજશને હા ૪૦ મો.

અએ હોરમજદ! આએ પેદાએશોમાં મ્હોટું ડહાપણ તથા બરક્ત તું ઉત્પન્ન કર. અએ હોરમજદ! તારી બક્ષેશથી મારા જેવા દીનદારોને જે બદલો તેં આપ્યો છે તેટલોજ, અએ અક્કલના

---

* "ગાય ઢોર" શબ્દનો અર્થ ઘણી વેળા અલંકાર હોય છેઃ ઘણી વેળા એ શબ્દ માણસોનાં આત્માને લાગુ પડેછે.

ખાવંદ! (તું હમુને આપ), આએ તથા મીનોઈ દુનિયાંને માટે, (અએ હોરમજદ!) (તે બક્ષેશ) તું પોતે હમુને આપ, કે તેને લીધે હમેશ સુધી તારી તથા અશોઈની દોસ્તીને હમો પોંહોંચીયે. લાંબો વખત સુધી ચાલે તેવી આબાદીને માટે (તથા) મજબુત મિત્રાચારીને માટે, અએ હોરમજદ! અશોઈની ખાહેશ રાખનારા, ચાલાક તથા મેહેનતુ રાસ્ત માણસો હમુને, તથા હમુને ખુશાલ કરનારાઓને તું આપ. (હમારા) બેશીઓને, ધંધાદારીઓને તથા (હમારા) દોસ્તોને (બી) તેજ પ્રમાણે થાએ! અએ હોરમજદ! એ (બધું) તમારીથી હમો માંગીએ છિએ. વળી (હમો) રાસ્ત તથા ખાલેસ થઈએ; (તથા) સખાવતની મારફતે (તમુને) પસંદ પડેલા (હમો થઈએ.)

યજશને હા ૪૧ મો.

(દાદાર) હોરમજદને તથા અરદીબેહેસ્તને વખાણ સાથની તથા આદરમાંન સાથની આરાધણા હમો અર્પણ કરીએ છિયે. હમો કબુલ રાખીએ છિયે તથા હમો જાહેર કરીએ છિયે. અએ હોરમજદ! તારી ભલી પાદશાહીને (હમો) હમેશ ને હમેશ સુધી પોંહોંચીએ. બેહુ દુનિયાંમાં હયાતી ભોગવનારાઓમાં અએ સઉથી ડહાપણવાળા. પાદશાહ! હમો નર તથા નારીને માટે (તું) ભલો પાદશાહ (છે). તું સારા ડહાપણ વાળા, આરાધણાને લાએકના, રાસ્તીની પુઠેજ ચાલનારા ખોદાવંદને હમો (ભેટ) અર્પણ કરાએ છિયે. તેટલા માટે બેહુ દુનિયાંમાં હયાતી ભોગવનારાઓમાં અએ સઉથી ડહાપણવાળા! હમારે માટે તું જીંદગી તથા શરીરના અવયવો (તરીકે) થા. અએ હોરમજદ! તારી (યાદની) અંદર ખુશાલી મેળવવામાં લાંબી જીંદગીને હમો લાએક થઈએ, તથા (હમારી એ નેક મુરાદમાં) ફતેહ પામીએ. તારી ઉપર પ્રીતી રાખનારા તથા (તારી ઉપર) હિમ્મત બાંધનારા હમો થઈએ. હયાતી ભોગવનારાઓમાં અએ સઉથી ડહાપણવાળા! લાંબી મુદત સુધી તુંએ હમુને આબાદીથી ખુશી કરવું જોઈએ. અએ હોરમજદ! તારી વખાણ કરનારા તથા માંથ્રવાણી ભણનારા તરીકે હમો પોતાને કહીએ છિયે, હમો પસંદ કરીએ છિએ તથા કબુલ રાખીએ છિયે. અએ હોરમજદ! મારા જેવા દીનદારોને જે બદલો તેં આપ્યો છે (તેટલો બદલો), આએ તથા મીનોઈ દુનિયાંને માટે, અએ હોરમજદ! (તું) પોતે હમુને આપ કે તેને લીધે હમેશ સુધી તારી તથા અશોઈની દોસ્તીને હમો પોંહોંચીએ.

યજશને હા ૫૯ મો.

જે શખ્સ આ હાડમંદ દુન્યાની તથા મિનોઇ જેહાંનની આબાદીના પ્રમાણીક માર્ગો અમને સિખાડેછે, (જે માર્ગો) જે સંપૂર્ણ દુન્યાઓમાં, ઓ મજ્દ ! તુ વસેછે ત્યાં (લઇ જાયછે), તે તારા લાયક પુસ્કલ ડાહાપણવાળા, ઉપયોગી કાસદને, ઓ મજ્દ ! સંપૂર્ણ ભલાઇ પોંહોંચે.

આ ઘરમાં પ્રમાણીક માણસની આ (ન્યામતો એટલે કે) ખુશાલીઓ, લાયકાત, ભુલાવા સામેનું રક્ષણ, ડાહાપણ આવે ; આ મોહલ્લાને પવિત્રાઇ, સત્તા, આબાદી, દબદબો અને ચલકાટ (અપાયલો) થાય.

અહુરની, જરથુસ્ત્રની દીનની લાંબા વખતની આબાદી અને વધારો (થાય.) આ કુટુંબમાં વગર અટકવે ગોસ્પન્દોની ઉતપતી થાય તેમજ વગર અટકવે અશો મરદની પવિત્રાઇ, સત્તા (થાય); (ત્યાં) વળી વગર અટકવે અહુરનો મહજબ (ચાલો).

ભલાઓને મદદ કરવા અને બુરાઓની સામે થવા માટે, દોલત અને ચલકાટ વધારવા માટે, પ્રમાણીક લોકોની ભલી, બળવંત અને અશો ફ્રવષિઓ પોતાની સાથે જમીનનાં જેટલાં પ્રમાણનાં, એક નદિના જેટલી લંબાઇના, સૂર્ય સુધીની ઉંચાઇના પવિત્રાઇના ઇલાજો અહીં લેતાં આવે.

આ ઘરમાં તાબેદારી હઠીલાઇ ઉપર, સુલેહ તોફાન ઉપર, ઉદારતા કંજુસાઇ ઉપર, ડાહપણ અભિમાન ઉપર, સાચું બોલવું જુઠું બોલવા ઉપર, સચ્ચાઇ જુઠાઇ ઉપર ફત્તેહ મેલવે,

જેથી અમ્સાસ્પન્દો અશો સ્રઓષની માર્ફતે લાંબો વખત સુધી ક્રિયાઓ, સંપૂર્ણ આરાધનાઓ, સુખી ભેટે, મોટાઇની ભેટો, મેહેરબાનીની ભેટો ત્યાં મોકલે.

દબદબાવાળો ચલકાટ એ ઘરને કદી તજે નહીં, નહીં ભપકાદાર ભેટો કે નહીં પ્રકાશીત અને સગાં ફર્જંદ (આ ઘરને તજે), અને અષિ-વડ્હુઇ લાંબો વખત તે દબદબાથી પ્રખ્યાત થયલાની સાથે ચાલે.

ઓ અહુરમજ્દ તારી ખાહેશ મુજબ તારી પેદાએશની ઉપર સુખેથી તું રાજ્ય ભોગવ! પાણીઓ ઉપર તારી ખાહેશ મુજબ, ઝાડપાનો ઉપર તારી ખાહેશ મુજબ, પવિત્ર મૂળવાલી તમામ ન્યાંમતો ઉપર તારી ખાએશ મુજબ તું રાજ્ય કર. અશોને બળવંત અને હકુમત કરનારા કર અને પાપીઓને દુર્બળ અને વિના હકુમતના કર.

હું જરથુસ્ત્ર ઘર, મોહોલ્લા, કસ્બા તથા મુલકોના આગેવાનોને તે દિન જે અહુરની અને જરથુસ્ત્રની છે તેને અનુસરીને પોતાના વિચારો, સુખનો તથા કામો કરવાને શિખવુંછું.

જેથી અમે પવિત્ર આત્માના, સુખી મનના થઈયે. અમારા શરિર ઉત્તમ દુન્યાના ચલકાટવાળા પુર દબદબા સાથનાં થાય.

તેઓ ત્યાં (ઉત્તમ દુન્યામાં-બેહેસ્તમાં), ઓ અહુરમજદ! પ્રકાશીત, સંપૂર્ણ પવિત્રાઈ સાથે, ઘણીજ ખુબસુરત અશોઈ સાથે પોંહાંચે. અમે તને જોઈએ, અમે તારા નજદીક પોંહોંચ્યે, અમે હંમેશા સુધી તને બાઝયે.

અહૂનવર.

જે પ્રમાણે આએ દુનિયાંને લગતો કારોબાર ચલાવનાર સરદાર (ઈઆને પાદશાહ) પોતાની મરજી મુજબ ચાલનાર (છે) તે પ્રમાણે દીનને લગતો કારોબાર ચલાવનાર સરદાર (ઈઆને દસ્તુરાંન દસ્તુર) રાસ્તી ઈત્યાદિની મારફતે (પોતાની મરજી મુજબ ચાલનાર) (છે); બહમનની બક્ષેશ આ દુનિયાંના હોરમજદને માટેના કામો કરનારાઓની (છે); જે શખ્સ ગરીબોને માટે ધંધે લગાડનાર (તથા પરવરશી કરનાર) મેલવી આપેછે (તે ગોયા) હોરમજદને (પોતાનો) પાદશાહ (ગણેછે).

અષેમવોહૂ.

અશોઈ (એ) સઉથી સરસ નેઆમત છે (તથા) સુખ છે; સુખ તે (શખ્સ) ને (છે) કે જે સઉથી સરસ અશોઈને વાસ્તે (ઈઆને સઉથી સરસ અશોઈની બાબદમાં) અશો (છે).

યજશને હા ૧૨ મો.

(તમામ) નેક વમાસન, નેક વાણી તથા નેક કરણીને (મારી) મનસ્ની, ગવસ્ની તથા કુનસ્નીથી હું વખાણું છું. સઘલા નેક વિચારો, નેક સખુનો તથા નેક કામોને હું એખત્યાર કરૂં છું. સઘલા બદ વિચારો, બદ સખુનો તથા બદ કામોને હું છોડીદેઉં છું: અએ અમશાસ્પંદો! ઈજસ્ને તથા નીઆએશ (તથા) મારા પોતાંના બદનનાં જાનને મનસ્ની, ગવસ્ની તથા કુનસ્નીથી, (તથા મારાં) અંતઃકરણથી તમુને હું અર્પણ કરૂં છું. રાસ્તીને હું વખાણું છું.

દોઆ વીસ્પ હુમત.

તમામ નેક વિચારો, તમામ નેક સખુનો (તથા) તમામ નેક કામો (કે જે) જાણી બુજીને કીધેલાં (હોય)—(તે) તમામ નેક વિચારો, તમામ નેક સખુનો (તથા) તમામ નેક કામો (તે કરનારને) બેહેસ્ત

તરફ લઈ જાય છે. તમામ ખરાબ વિચારો, તમામ ખરાબ સખુનો (તથા) તમામ ખરાબ કામો (કે જે) જાણી બુજીને કીધેલા (હોતાં) નથી (તે) (ખરેખર જોતાં ખરાબ નથી). (જાણી બુજીને કીધેલાં) તમાંમ ખરાબ વિચારો, તમાંમ ખરાબ સખુનો (તથા) તમાંમ ખરાબ કાંમો (તે કરનારને) દોજખ તરફ લઈ જાયછે. તમામ નેક વિચારોનું, નેક સખુનોનું (તથા) નેક કાંમોનું (સેવટ) બેહેશત (હોયછે). એ પ્રમાણે અશો (માણુસ) ને જાહેર (છે).

દોઆ નામ સેતાયસને.

(દાદાર) હોરમજદની ખુસ્તુદી (થાઓ)! ખોદાતાલા (જે) નેઆમતનો બખશનાર, ગુનાહ માફ કરનાર (તથા) માયાળુ (છે તે) ના નામ (ની મદદ) થી (હું આએ બંદગી શરૂ કરૂં છું). હોરમજદ (હાકે જે મેશાં હતો, હમેશાં છે (તથા) હમેશ સુધી રેહેશે તેના) નામની વખાણ (હું. કરૂં છું). (જેનું) નામ ગેબી વૃદ્ધિ કરનાર ખોદા (કરીને) (છે); (તથા જે) ગેબીઓમાં ગેબી (ઇઆને ઘણોજ અનદીઠ, કોઇને નજરે નહીં દેખાય તેવો) (છે). તેનું પોતાનું એક (ખાસ) નામ હોરમજદ (કરીને) (છે). તે સાહેબ સઉથી બુજોરગ, શકિતવાન, દાનાઈ વાળો, પેદા કરનાર, પોષણ કરનાર, પાસબાની કરનાર, બરદાસ્ત કરનાર, સવાબ કાર, ગુનાહની માફી બખશનાર, ખાલેસ (તથા) વાજબી ઇનસાફ કરનાર (તથા) સર્વ શકિતવાન (છે)

હયાતી ભોગવનારાઓમાં તે બુજોરગ (સાહેબ) નો (હું) આભાર (માનું છું), કે જે (તમાંમ પેદાએશનો) પેદા કરનાર છે (તથા તેનો) અંત લાવનાર છે; (તથા) જેણે પોતાની જાતી શકિત તથા દાનાઇથી વધારે ચઢતે દરજ્જાના છ અમશાસ્પંદો, ઘણાએક બુજોરગ ઇજદો, રોશાણ બેહેસ્ત, ગરોટમાન, અહમંડળનું ફરવું, રોશાણી આપનારો સુરજ, નુર ભરેલો માહાતાબ, ઘણી જાતના સેતારા, પવન, હવા, પાણી, આતશ, જમીન, ઝાડપાન, પશુ, ધાતુ (તથા) માણુસો પેદા કીધાં.

તે સવાબકાર સાહેબની (હું) આરાધણા તથા બંદગી (કરૂં છું) કે જેણે દુનિયાંની તમામ પેદાએશોમાં માણશજાતને વિચાર શકિતથી (ઇઆને વિચાર શકિત આપીને) ઉંચે દરજજેનું બનાવ્યું; (તથા) દેવો (ઇઆને ખરાબ હવસો)ની સાથે લડાઈ કરવા, (તેઓની) સાંબે થવા, (તથા) (તેઓથી) દુર રેહેવા સારૂ (તથા) દુનિયાનાં લોકોને (ખોદાઈ મારગની રેહેનુમાઇ કરી) ચલાવવા સારૂ અકલ (બખશીને) વખતની પાદશાહી આપી છે.

તે તમામ આગાહીવાલા (તથા) તે ખરદાસ્ત કરનાર સાહેબને (હું) સર નમાવી સેજદો (કરૂં છું), કે જેણ્ણુ પવિત્ર ફરોહરવાલા સપેતમાન જરતોસ્તની મારફતે દુનિયાના લોકોને (પોતાની તરફ) દોસ્તી કરાવવા સારૂ ઇમાન લાવવા લાયક દીનનો એલમ, (કે જે) ભલી અક્કલ (તથા) કાને સાંભલેલી (ઇઆને સિખેલી) અક્કલથી (મેલવી શકાએછે) (તે) મોકલ્યો. તમામ માણસો જેઓ હમણા છે, અગાઉ થઇ ગયાં તથા હવે પછી થશે તે (સઘલાં) ઓની વાકેફગારી તથા રેહેનુમાઇને સારૂ ઉત્તમમાં ઉત્તમ વિદ્યા (જે) વૃદ્ધિ કરનાર માંથ્રવાણી (તે) મોકલી. કે જે (માંથ્રવાણી) રવાનને આસાનીથી ચિન્વદ પુલ ગુજાર કરનાર, દોજખથી છુટકારો આપનાર (તથા) અશો લોકોના રોશણીવાલા ખુશબોદાર (અને) તમામ ખુબીવાલા તે ઉત્તમ મકાનમાં (ઇઆને બેહેસ્તમાં) રસ્તો આપનાર છે.

ઓ ખરદાસ્ત કરનાર સાહેબ! ઓ કસુર દરગુજર કરનાર સાહેબ! ઓ ગુનાહ માફ કરનાર સાહેબ! તારા હોકમ પ્રમાણે, તારા ફરમાન મુજબ, (તથા) તારી આજ્ઞાને અનુકુલ થઇને (તારી મોકલેલી) ખાલેસ (જરતોસ્તી) દીનને હું કબુલ કરૂં છું, મનમાં રાખુ છું (ઇઆને હર વખત યાદ કરયા કરૂં છું), કે હું છું (ઇઆને જાહેર કરીને બીજાઓને શીખવું છું) તથા એખત્યાર કરૂં છું. દરેક સવાબનું કામ કરવાને હું ઉસ્તવાર રેહું છું, (તથા) તમામ ગુનાહના કામોથી પસ્તાવો કરી પાછો ફરૂં છું. મારી પોતાની જાતી કરનીને હું પાક રાખું છું, (તથા) (મારા) જાનની છ શકિતઓ (કે જે) વિચાર શકિત, બોલવાની શકિત, કામ કરવાની શકિત, તથા તર્ક (અથવા સારૂં નરસું સમજવાની) શકિત. બુદ્ધિ તથા અક્કલ (એઓને) ખરાબ હવસોથી દૂર રાખી (હું) પવિત્ર (રાખું છું).

ઓ સવાબકાર સાહેબ! તારી ઇચ્છા પ્રમાણે નેક વિચાર, નેક સખુન, (તથા) નેક કામોથી તારી બંદગી હું કરી શકું, (અને મારા પોતાના રવાનને માટે) રોશણ માર્ગ (ઇઆને બેહેસ્ત મેલવવાનો રસ્તો) હું ખોલ્લો કરૂં, કે જેથી (મારા મરણની પછી) દોજખનો ભારી અજાબ મારા (રવાન) ઉપર નહીં પોંહોંચે. ચિન્વત પુલના મારગ ઉપરથી હું પસાર થઇ જાઉ, (અને) ખુશબોથી ભરપુર, તમામ સીનગારવાલા તથા) તમામ સુખાકારીવાલા બેહેસ્તમાં હું પોંહોંચુ.

ગુનાહ માફ કરનાર તે સાહેબની (હું) વખાન (કરૂં છું), કે જે (સાહેબે) સવાબની ઇચ્છાથી (ઇઆને સવાબનો બદલો તે સાહેબ આપશે એવી આશાથી) (તેના) ફરમાન પ્રમાણે ચાલનારાઓને સવાબનો બદલો આપે છે; (તથા) સેવટે (ઇયાને કેઆમતના વખત પછી) ગુનેહગારોને દોજખથી છુટકારો આપશે, તથા તમામ (ખલક) ને ખાલેસાથી આરાસ્તે કરશે.

તમામ આગાહીવાલા (તથા) સર્વ શકિતવાન દાદાર હોરમજદની તથા જોરેમંદ સાત અમશાસ્પંદોની (તથા) ફતેહમંદ (તથા) દુશ્મનને મારનાર બેહેરામ ઇજદની (તથા) નેક બનાવેલા "અમ" (ઇઆને હિમ્મત આપનારા ફરેશ્તા) ની (હું) વખાણ (કરૂછું) (એ બધા મારી મદદે) પોંહોચો!

દોઆ તંદરોસ્તી

ખોદાતાલાના નામ (ની મદદ) થી (હું આએ દોઆ શરૂ કરૂછું) (કે જે સાહેબ) નેઆમતનો બખશનાર, ગુનાહ માફ કરનાર (તથા) માયાળુ (છે).

લાંબા વખત સુધી જીવવાને માટે તંદરોસ્તીની જરૂર છે અશોઇ રાખવા સાથે ખોરેહ જાયુક રેહેજો; મીનો (ઇઆને પેલી જેહાંનનાં) ઇજદો (તથા) (આએ) દુનિયાંના ઇજદો (તથા) સાત અમશાસ્પંદો—(એ) બધાઓ (આએ) ચલકતી મ્યજદ તરફ આવે! આએ (મારી) દોઆ (કબુલ) હોજો! આએ (મારી) મુરાદ બર આવજો! બધા માણસોમાં જરતોસ્તી દીન ખુશાલ હોજો! એ પ્રમાણે હોજો! (ઇઆને જે પ્રમાણે હું દોઆ માંગુછું તે પ્રમાણે થજો.)

ઓ પેદા કરનાર ખોદાતાલા! આલમના સાહેબને (ઇઆને જમાનાના રાજ કરનાર અથવા પાદશાહને), તમામ અનજુમનને, (ફલાંનાને) (તેની) આલ ઓલાદ સાથે હજાર વરસ સુધી કાએમ રાખ, તંદરોસ્ત રાખ, એ પ્રમાણે રાખ (ઇઆને જેમ મેં દોઆ કીધી તે પ્રમાણે રાખ). ખુબી (અથવા લાયકી) વાળા માણસોની સરદારી ઉપર ઘણા વરસો સુધી, તથા બેશુમાર કરન સુધી જાયુક તથા પાએદાર રાખ; હજારઘણી હજાર આફરીન હોજો, વરસ ભાએગશાલી હોજો, રોજ બખ્તાવર હોજો! (તથા) મહિનો મુબારક (અથવા સુખી) હોજો! કેટલાંક વરસોને, કેટલાક દહાડાઓને, કેટલાક મહીનાઓને (તથા) ઘણાંક વરસોને ઇજશ્ને તથા નીઆએશ તથા સખાવત (કરવામાં), તથા (ક્રિયાની) જોર લઇ જવામાં લાયક રાખ. બધાં કામો તથા સવાબની ઉપર (તું) અશોઇ રાખ; તંદરોસ્તી હોજો, નેકી હોજો, સારૂં હોજો. એ પ્રમાણે થજો! એ કરતાંબી વધારે થાઓ! (ઇઆને જે મેં દોઆ કીધી છે તે આમીન થાઓ, બલકે તેના કરતાંબી વધારે આમીન થાઓ!) ઇજદો તથા અમશાસ્પંદો (ની મુરાદ) મુજબ મુરાદ હોજો!

દીનનો કલમો.

હોરમજદના પેદા કીધેલાં સઉથી સાચ્ચાં (અને) પવિત્ર (અથવા નિર્મલ) ડહાપણની (તથા) ભલી માજદયસ્ની દીનની (ખુસ્નુદી થાઓ)!

ભલી, રાસ્ત તથા સંપૂર્ણ દીન જે દાદાર હોરમજદે આએ દુનિયાંના લોકોને માટે મોકલી (છે) (તે), આએ (ઇઆને જરથોસ્તી દીન) છે. (એ દીન) (હજરત) જરતોસ્ત (પોતે) લાવ્યાછે. (તે) દીન જરતોસ્તની દીન (તથા) હોરમજદની દીન (છે), કે જે (પેગમબર અશો) જરતોસ્તને (આએ દુનિયાંમાં (ફેલાવાને) (દાદાર હોરમજદે) આપી (હતી).

નીરંગ કુસતી.

દાદાર હોરમજદ (તમામ ખલકતનો) સાહેબ (છે), (તથા) બદ અને નાપેકાર હારેમનને દૂર અને પાછો હટાવનાર (છે), (તે હારેમન) મારેલો (અને) તુટેલો હોજો. હારેમન, દેવો, દરૂજો, જાદુગરો, દરવંદો, કીકો (ઇઆને જોતી આંખે આંધલા રેહેનારા), કરપો (ઇઆને સાંભલતે કાંને બેહેરા રેહેનારા), જુલમગારો, ગુનેહગારો, આશ્મોગો (ઇઆને અશોઇ તથા રાસ્તીનો નાશ કરનારા તથા જુઠું સમજાવનારા), દરવંદો, દુશ્મનો, પરીઓ—(એ બધા) મારેલા (અને) તુટેલા હોજો. ખરાબ પાદશાહો દૂર તથા નાબુદ હોજો. દુશ્મનો આજેજ થએલા હોજો, દુશ્મનો દુર અને નાબુદ હોજો. ઓ દાદાર હોરમજદ સાહેબ! તમામ ગુનાહોથી પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું. તમામ ખરાબ વિચારો કે જે (આએ) દુનિયાંમાં હું મારા મનમાં લાવ્યો હોઉં, ખરાબ સખુનો કે જે હું બોલ્યો હોઉં, ખરાબ કામો કે જે મેં કીધાં હોય (તથા) જે મારીથી ઉત્પન્ન થયાં હોય (તથા) જે (ગુનાહનાં કામો)ની શરૂઆત મારીથી થઇ હોય, તે (તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહ કે જે) વિચારને લગતા, સખુનને લગતા, કામને લગતા, (મારા પોતાના) તનને લગતા, (મારા પોતાના) રવાનને લગતા, આએ દુનિયાંને લગતા, પેલી દુનિયાંને લગતાં,—એ બધી જાતના ગુનાહોથી, ઓ હોરમજદ! હું પશેમાન થઇને દૂર રહું છું, (અને) ત્રણ સખુનોથી (ઇઆને મનસ્ની, ગવસ્ની તથા કુનસ્નીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું. દાદાર હોરમજદની ખુસ્નુદી (થાઓ)! હારેમનનો તીરસ્કાર (થાઓ)! રાસ્તીના કામ કરનારાઓની જે ખાહેશ (છે તે બિજી સઘળી ખાહેશોથી) ઘણીજ ચઢતી (છે).

SUPPLEMENTARY INSTRUCTIONS.

Purity in thought, word and deed, is the main precept of the Zoroastrian doctrine. Rightly observed it brings us piety and worshipfulness. Those virtues should be so practised that they may become a habit; and this habit should, by degrees, be so assimilated with the essence of one's spiritual self, that the very idea of deviation from such a nature becomes an impossibility. Such a man is really saved, and is capable of arriving at the proximity to God, in whom abides everlasting blissfulness.*

The precept of the Zoroastrian religion is the precept of all other religions. All the religious doctrines have the same object, *i.e.*, that of enabling one to purify his soul, to elevate and ennoble himself to such high perfection that beatitude may be attained.

Various religions teach these virtues in various ways. These ways differ according to the habits, dispositions, and thinking capacity of a people. But the object is the same. It is, to observe virtues, so as to be elevated so high as to reach God, Who is the Highest purity and where none but pure, godly souls can reach. One who has achieved such a perfection arrives at this state immediately after death. But those of lesser perfections are drawn towards high spheres of a nature corresponding to the purity of souls. Thence such souls progress, by degrees, higher and higher, ultimately reaching the everlasting blissfulness. It is a state in which a soul is forever freed from pains and sorrows, from wants and desires of all kinds, and where nothing but everlasting blissfulness exists.

---

* In Zoroastrianism, this state is called the Hameshgau or the everlasting Light.

Souls which do not act up to the required virtues, fail to go high after death. They are drawn to lower spheres of corresponding nature, and have to struggle from one such sphere into another until they are purified to proceed towards higher spheres.

The salvation of one is left by Providence in one's own power. If he acts virtuously, he progresses higher; but if he acts otherwise, his progress is retarded and his misery is prolonged.

No true religious doctrine teaches that a man can be saved otherwise than by his own exertions. No man, no angel, no higher power or being can save any man or any other being. For the law of God is inflexible that souls of impure nature can never be received by spheres of pure nature. Any one who says otherwise, does not say the truth.

Despise no religion, nor despise rituals and ceremonies of various religions, nor disrespect the disciplines and austerities prescribed by various religions. For all these are useful and serve for the good of those classes for whom they are intended. Varieties of souls and varieties of minds need correctives corresponding to their nature. There are souls which cannot be brought to the right understanding without hard restrictions and hard disciplines, while there are others who need these in a modified form, and there are still others, who are advanced enough to understand the necessity of leading a pure, virtuous life, without the help of religious disciplines.

Life in the vegetable kingdom is superior to that in the mineral kingdom, and animal life is superior to the vegetable life. But the life in man is far superior to these, for it has been gifted by Providence with the spiritual Intelligence.* This Intelligence is divine and enables man to distinguish right from wrong. Life in lower kingdoms, too, have to progress in their own

---

* Man has spiritual intelligence, reason, and instinct. As long as his reason is guided by his spiritual intelligence, he acts rightly. But when he does not do so, the reason falls into error and acts erroneously.

way, according to nature's laws ; but man's progress, a man can, by means of his understanding, either accelerate or retard. If he does not contaminate himself by loving terrestrial matters, if he leads a pure life, and entertains a strong love for none else but for God alone, he moves in harmony with the laws of nature, and his progress does not suffer. It is the privilege and the highest joy of man to understand the glory of God as manifested in the universe, to praise it, and to admire it. To praise and admire God's works, and the harmony and beauty which pervade them, befits a man of pious life.

Before creation, God alone existed. For He has always been, alway is, and will always be. Eternity is not separate from Him, and in Him is eternity. All is in Him and He is one. He is unity in multiplicity, and without unity, multiplicity cannot exist. He is everywhere and you cannot conceive of anything where He cannot be. Unity is love and love sustains the multiplicity.

Just as from a given centre of light, various ways proceed in all directions ; and, of these, those that are nearer the light are brighter and stronger, remote ones are less so, and remotest are dark; likewise is the nature of God's creation. Souls nearer Him are more pure and more intelligent than those that are farther from Him. The same is in the case of regions, for the region of God's light is the purest.

Every class of beings is proceded by another class ; the lowest is the earthy matter and the highest is God, Who is the cause of Light, Life and Intelligence, Incomprehensible, Indefinable, and Immeasurable. From Him proceeds all light, all life and all intelligence. He is the Source of All and in Him is All.

Though God, by His Will and Intelligence, creates everything out of Himself, He is distinct from all creation : in this manner that, as the sun's heat pervading the varieties of nature is neither the sun himself nor is it that light which is in the sun himself. A tree, though growing out of the earth, is not earth

itself, and the leaves and the flowers proceeding from the tree are neither the tree nor the earth ; so is the universe, though proceeding from God, is distinct from God. As sun gives heat to the bodies, so does God gives being to everything.

It is fit to praise and admire the various powers and nature itself, for they all represent the glory of God. But it is a mistake to overdo this praise, for that which can really benefit man is only the adoration and love of God alone. Man's soul is divine and is capable of attaining the everlasting blissfulness ; but as this blissfulness abides in God alone, so must he attach his sole love to God alone and to none else.

Constant praise and adoration of God enables one to be more and more God-loving and less and less sinful.

In the universe there is nothing evil, for no evil can proceed from God. The evil has been brought about by mankind itself.

Undue love for worldly things, and want of love for the Divine, are the sources of evil. These are the causes which create misery for mankind. This is due to man's ignorance of God's laws, and this ignorance leads to sinful life. Religious teachings are intended to remove this ignorance and give knowledge, to remove darkness and give light, and such knowledge and light show one the path of God.

The prayers and repentance of a sinful man can receive no favor and no mercy from God. There is no easy road to obtaining God's favor and God's mercy. One who desires these, must pray and repent by conforming to God's laws, and then alone will he be benefitted. For on no account does God alter His laws, for these laws maintain the harmony of His creation. God will receive none who has not achieved the highest purity of soul. To lead a virtuous life and to adore and love God, and to arrive ultimately at such perfection that the inherent disposition of your soul may become nothing but pure, and divested of all desires whatever, except that of living in and loving God, this is the road to receive God's mercy and favor, and this is the road to the everlasting blissfulness.

If you cannot be perfectly good at once, you may, if you persevere, become so, after days or after years. To abstain from vices and from love for worldly things by restraining one's passion, to do good for the sake of praise and reward, to restrain one desire for satisfying another, are not the proper virtues. Eradicate from your heart the very thought of evil, do good with no desire for praise or reward, and forget all desires except that one desire for living in and loving God. Practise these virtues whenever you can, and get into the habit of practising them; and turn this habit into an inherent property of your soul, and no doubt that, then, you will receive God's mercy and favor. If you expect these without going through the right ordeal, you will never receive them. If there are those who show a more easy way to salvation, you may rest satisfied, that they mislead you.

If you cannot be perfectly virtuous, do all you can to be so, and you will be able to go after death to higher spheres which we call heaven. Thence you will be able to proceed higher and higher and be able ultimately to reach God.

But if you lead a sinful, wicked life, devoid of virtues, you will, after death, go to spheres of lower nature, and you will be tossed about from one such sphere to another, so long as your soul will not be fit for being received by spheres of higher and purer nature ; and such a state is what we call hell.

Bear always in mind, therefore, O Man! the Zoroastrian motto, "purity in thought, word, and deed."

D. J. M.

વધુ નસિયતો.

પવિત્ર વિચાર, પવિત્ર વાણી, અને પવિત્ર કામો, એ ત્રણ પાળવાં, એ જરતોસ્તિ ધર્મનો મુખ્ય કાનુન છે. એ બરાબર અમલમાં લાવવાથી માંણુસ પવિત્ર જીંદગી વાળો અને ખુદા ઉપર પ્યાર રાખનાર થાયછે. એ સદગુણો એવી રીતે અમલમાં લાવવા જોઇએ કે, તેમ કરવાની માંણુસને ટેવ પડે; અને એ ટેવ ધીમે ધીમે એટલી વધી જવી જોઇએ કે, એવી સુભ ટેવ માંણુસના આત્માનો કુદરતી ખવાસ હોય તે માફક આત્માની સાથે ભળી જાય, અને પછી તેવા નેક ખવાસમાં કોઇ દાહાડો કાંઇ પણ કોઇબી કારણથી ફેરફાર થઇ શકેજ નહીં. એવો જે માંણુસ થઇ શકે તેનું ખરેખરૂં તારણ થયલું સમજવું, અને તેવો શખ્સ ખુદાની નજદીક પહોંચવાને શકિતમાંન છે, કે જે ખુદામાં સદાકાલ ટકે એવો પરમ આનંદ રહેલો છે અને તે માંણુસ સંપાદન કરી શકે છે.*

જરતોસ્તિ ધર્મનો કાનુન તેજ બીજા ધર્મનો પણ કાનુન છે. સઘલા ધર્મની મતલબ એકજ છે, અને તે એ કે આત્માને પવિત્ર બનાવવાને માંણુસને શકિતમાંન કરવો ; એટલે દરજ્જે ઉત્તમ અને પવિત્ર બનાવવો કે જેથી તે અમ્મર પરમ આનંદ પાંમી શકે.

જુદા જુદા ધર્મો એ સદગુણો જુદી જુદી રીતે શિખવે છે. જુદા જુદા લોકોની ટેવ, સ્વભાવ, અને વિચાર કરવાની શકિત પ્રમાંણે તેવોને અનુકુલ આવે એવી એ જુદી જુદી રીતો છે. પણ સઘલાનો હેતુ એકજ છે, અને તે એ કે, સદગુણો પાલવા, એવી રીતે કે ખુદાને પહોંચવા જેટલો માંણુસ ઉત્તમ અને પવિત્ર થાય, કે જે ખુદામાં સર્વોત્તમ સ્વચ્છતા (પવિત્રાઇ) રહેલી છે, અને જ્યાં સ્વચ્છ અને દેવતાઇ જીંદગીવાળા આત્મા શિવાય બીજું કોઇ પહોંચી શકતું નથી. જે શખ્સ એવી સંપુર્ણતા મેલવી શકયો હોય તે મોત પછી તુરતજ એવો પરમ આનંદ

---

* જરતોસ્તી ધર્મમાં એ સ્થિતિને હંમેશગાન અથવા જાવેદાન રોશની કહેછે.

પાંમે છે. પણ જેવો એથી ઓછી સંપુર્ણતા વાળા હોય છે તેવો પોતાના આત્માના જેવી સ્વચ્છતા વાળા સેતારાઓ (અથવા ભુવનો) માં ખેંચાયા જાય છે. ત્યાંથી એવા આત્માઓ ધીમે ધીમે વધારે અને વધારે ઉંચા સેતારાઓ તરફ વધતા જાય છે, અને છેવટે અમ્મર પરમ આનંદને પહોંચે છે. એ પરમ આનંદની હાલતમાં આત્મા સર્વ જાતનાં દુઃખ અને દલગીરીથી, સર્વ જાતની જરૂરીયાત અને ઇચ્છાઓથી છુટો છે, અને જ્યાં સર્વકાળ ટકે એવા પરમ આનંદ શિવાય બીજું કાંઇ નથી.

જેવો સદગુણથી વર્તતા નથી તેવોના આત્મા મોત પછી ઉંચા અને સ્વચ્છ સેતારાઓમાં જઇ શકતા નથી. એવા આત્માઓ પોતાના જેવા ગુણ ધરાવતા અને પોતાના જેવા અસ્વચ્છ સેતારાઓમાં ખેંચાયા જાય છે, અને વધારે ઉંચા અને વધારે સ્વચ્છ સેતારાઓમાં જવાને લાયક થાય ત્યાં સુધી એવા એક સેતારામાંથી બીજામાં આથડયા કરે છે.

દરેક માંણસનું તારણ પરવરદેગારે દરેક માંણસના પોતાનાં અખત્યારમાં મુકેલુંછે. જો તે સદગુણથી વર્તેછે તો તે આગલ વધે છે, પણ જો સદગુણથી ઉલટો ચાલે તો તેનો આગલ વધતાં અટકાવ થાય છે અને તેનું દુઃખ વધારે વખત રહેછે.

કોઇપણ સાચો ધર્મ એવું શિખવતો નથી કે પોતાની કોશિશ અને મહેનત શિવાય બીજી કોઇ રીતે માંણસનું તારણ થઇ શકે છે. કોઇપણ માંણસ, અથવા ફરેસ્તો (દેવતા), અથવા કોઇપણ વધારે ઉત્તમ શકિત અથવા પ્રાંણી કોઇપણ બીજા માણસ અથવા પ્રાંણીનું તારણ કરી શકતાં નથી. સબબ કે ઇશ્વરનાં કાયદામાં કદી ફેરફાર કરી શકાતો નથી, અને તેથી સ્વચ્છ અને પવિત્ર સેતારાઓ અસ્વચ્છ અને અપવિત્ર આત્માઓને પોતામાં લઇ શકતા નથી. જેવો એથી ઉલટું કહેછે તેવો સાચું કહેતા નથી.

કોઇપણ ધર્મને ધિક્કારો નહીં, જુદા જુદા ધર્મોની ક્રિયા અને રીતિઓને ધિક્કારો નહીં, અને જુદા જુદા ધર્મોએ ફરમાવેલી કેલવણી અને સખ્ત નિયમોનો તિરસ્કાર કરો નહીં. કારણ કે એ સઘળાં ઉપયોગી છે અને જે વર્ગોના લાભ માંટે તેવો ઠરાવેલાં છે તેવોને ફાયદો કરે છે. જાત જાતના આત્માઓ અને જાત જાતનાં મનવાળાઓને માંટે તેમના સ્વભાવને અનુસરતા આંકોશની જરૂર છે. કેટલાએક આત્માઓ એવા છે કે સખ્ત આંકોશ અને સખ્ત કેલવણી વગર ખરી સમજ મેલવી શકતા નથી,

કેટલાએક એવાછે કે તેવોને નરમ આંકોશ અને નરમ કેલવણીની જરૂરછે, અને વળી કેટલાએક એવા પણ છે કે ધર્મની કેલવણીની મદદ વગર સ્વચ્છ અને સદગુણથી જીંદગી ગાળવાની જરૂરિયાત સમજવાને બુધ્ધિ ધરાવેછે.

વનસ્પતિમાં જીવ છે તે ખનિજ પદાર્થમાંનાં જીવ કરતાં ઉત્તમ છે, અને જીવજંત પ્રાણીઓમાંનો જીવ વનસ્પતિમાંના જીવ કરતાં ઉત્તમ છે. પણ માંણસમાં જે જીવ છે તે એ સર્વથી ઉત્તમછે, કારણ કે તેમાં ઇશ્વરે ઘણા ઉત્તમ પ્રકારની બુધ્ધિ મુકેલીછે.* એ બુધ્ધિ ઇશ્વરી ગુણ ધરાવતીછે અને માંણસને ખરૂં ખોટું પિછાનવાને શક્તિમાંન કરે છે. ઉતરતી પંકતી- માંનો જીવ પણ કુદરતનાં કાયદા મુજબ આગલ વધેછે, પણ માંણસનું આગલ વધવું માંણસ પોતાની સમજ શક્તિથી જલદી અથવા ધીમું કરી શકે છે. જો તે પોતાને દુનિયાઇ વસ્તુઓની મોહોબતમાં લપેટીને અસ્વચ્છ નહીં કરે, જો તે પવિત્ર જીંદગી ગાળે, અને ઇશ્વર શિવાય બીજાં કસાં ઉપર પોતાનો મજબુત પ્યાર નહીં જોડે તો, તે કુદરતના કાયદાને આધિન થઇને ચાલે છે અને તેના આગલ વધવાને અડચણ થતી નથી. માંણસનો એ ઉત્તમ હક અને આનંદ છે કે સૃષ્ટિમાં (એટલે બ્રહ્માંડમાં) ઇશ્વરનો પ્રગટ થયલો મહિમા સમજવો અને તેને વખાંણવો અને તેની સ્તુતિ કરવી. ઇશ્વરનાં કાંમો, અને તેવોમાં રહેલાં સરલ નિયમ અને સુંદરતાની વખાંણ કરવી અને સ્તુતિ કરવી એ પવિત્ર જીંદગીનાં માંણસને શોભા આપે છે.

સૃષ્ટિની (બ્રહ્માંડની) ઉત્પત્તિ પેહેલાં ખુદા એકલો હતો. તે હંમેશ હતો, હંમેશ છે, અને હંમેશ હશે. હંમેશગી તેનાથી જુદી નથી, અને હંમેશગી તેનામાંજ રહેલી છે. સર્વ તેનામાં છે, અને તે એક છે. ઘણી વસ્તુઓમાં તે એકયપણું છે અને એકયપણા વગર ઘણી વસ્તુઓ હઇયાત રહી શકતી નથી. તે સર્વ ઠેકાંણુ છે, અને તે નહીં હોય એવું ઠેકાંણું અથવા એવી વસ્તુનો તમે કદી ખ્યાલ કરી શકશો નહીં. એકયપણું એ પ્રીતી છે અને ઘણી વસ્તુઓનો (એટલાં ઘણાંપણાંનો) ટકાવ પ્રીતીથી રહેલો છે.

---

* ઉત્તમ પ્રકારની દેવતાઇ બુધ્ધિ, સારૂં નરસું સમજવાની સમજ શકિત અને પ્રેરણા બુધ્ધિ, એ ત્રણ માંણસમાં છે. જ્યાં સુધી સમજ શકિત પોતાને ઉત્તમ દેવતાઇ બુધ્ધિની મદદથી દોરવેછે ત્યાં સુધી તે સાચે માર્ગે વરતેછે. પણ જ્યારે એમ નથી થતું ત્યારે ભુલમાં પડેછે, ભુલ ભરેલી રીતે વરતેછે.

જેમ એક ચોકસ રોશનીનાં મથકમાંથી કિરણો સઘલી તરફ ફેલાય છે, અને તેમાંના રોશનીનાં મથક નજદીક જે હોય છે તે વધારે તેજ વાળાં અને વધારે બળવાન હોય છે, દુર હોય છે તે ઓછાં તેજવાળાં અને ઓછાં બળવાળાં હોય છે, અને જે સર્વથી વધારે છેટે હોયછે તે ઝાંખાં અંધકાર જેવાં હોય છે : તેજ માફક ઇશ્વરની પેદાશનાં ગુણોછે. તેની નજદીકના આત્માઓ વધારે સ્વચ્છ અને વધારે બુદ્ધિવાંન હોયછે, અને વેગળા હોય છે તે ઓછા તેજના હોય છે ; અને તેજ રીતે સેતારાઓ (ભુવનો) છે, ઇશ્વરના પ્રકાશનો ભુવન સર્વોપરી સ્વચ્છ અને પવિત્રછે.

દરેક જાતનાં પ્રાંણીઓ (શકિતઓ, પ્રાણીઓ, અને વસ્તુઓ) ની પેહેલાં બીજા વર્ગનાં પ્રાંણીઓ હોય છે, સર્વથી છેડે જડ મટી પદાર્થ છે અને સર્વની ટોચ ઉપર સર્વોપરી ઉંચો ખુદા છે, કે જે રોશની, હયાતી, અને ડહાપણ (જ્ઞાન)નું મૂળ છે કે જે મૂળ આપણ સમજી શકતા નથી, કે જેનું વર્ણન થઇ શકતું નથી, અને જેનું માંપ અથવા હદ સમજી શકાતાં નથી. તેનામાંથી સર્વ રોશની (પ્રકાશ), સર્વ હયાતી, અને સર્વ જ્ઞાન ઉત્પન્ન થાય છે. તે સર્વનું મૂળ છે અને સર્વ તેનામાં રહેલાં છે.

અગરજો ખુદા દરેક વસ્તુ (કુલ બ્રહ્માંડ) પોતાની ઇચ્છાથી અને પોતાના ડહાપણથી પોતામાંથી ઉત્પન્ન કરેછે, તોપણ તે કુલ પેદાયશથી અલગો છે ; તે એવી રીતે કે સર્વ વસ્તુઓમાં સુર્યની ગરમી પ્રસરેલી છે તે ગરમી સુર્ય પોતે નથી તેમજ સુર્યમાં રહેલી રોશની પોતે નથી. અગર જો ઝાડ માંટીમાંથી ઉગેછે તોપણ તે પોતે માંટી નથી, અને પાંદડાં અને ફુલો ઝાડમાંથી થાયછે તે છતાં તેવો ઝાડ નથી તેમ માંટી પણ નથી; એજ માફક સૃષ્ટિ (બ્રહ્માંડ) ખુદામાંથી ઉત્પન્ન થવા છતાં ખુદાથી જુદીછે. જે રીતે સુર્ય શરીરોને ગરમી આપે છે, તે માફક ખુદા સર્વ વસ્તુઓને અસ્તિત્વ (હયાતી) આપેછે.

સઘલી શકિતઓની અને કુલ ખુદરતની વખાણ અને સ્તુતિ કરવી એ ઘટારત છે, કારણ કે એ સર્વ ખુદાનો મહિમા બતાવેછે. પણ એવી વખાંણ અને સ્તુતિને હદ બાહાર લઇ જવામાં ભુલ છે, કારણકે માંણસને જે ખરેખર ફાયદો કરી શકે તે એકલા ખુદાની સ્તુતિ અને એકલા ખુદા ઉપરની પ્રીતીજ છે. માંણસનો આત્મા ઇશ્વરી ગુણ ધરાવેછે, અને તે જાવેદાન પરમ આનંદ પાંમવાને શકિતમાંન છે; પણ એ પરમ આનંદ

ફક્ત ખુદામાં રહેલો છે અને તેથી માંણુસે પોતાની કુલ પ્રીતી ઈશ્વરમાંજ ચોંટાડવી જોઈએ અને બીજા કશામાં નહીં.

ખુદાની વખાંણ અને સ્તુતિ હંમેશ કરવાથી માંણસ ખુદા ઉપર વધારે અને વધારે પ્રીતી રાખતાં શિખેછે અને ઓછો અને ઓછો પાપી થતો જાય છે.

સૃષ્ટિ (બ્રહ્માંડ) માં બૂરૂ કાંઈ નથી, કારણ કે ખુદામાંથી કાંઈબી બૂરૂ ઉત્પન્ન થઈ શકતુ નથી. માંણુસ જાતથીજ બૂરૂ ઉત્પન્ન થયુ છે.

દુનિયાની વસ્તુઓ ઉપર અણઘટતી પ્રીતી, અને ઈશ્વર ઉપરની પ્રીતીની કોતાઈ, એ સર્વ દુઃખોનાં કારણો છે. એ કારણોથી માંણુસને દુઃખ ઉત્પન્ન થાય છે. ઈશ્વરનાં નિયમોનુ માંણુસનુ અજ્ઞાનપણુ હોવાથી એમ થાય છે, અને એ અજ્ઞાનપણુ ભુલ અને ગુનાહ કરવા તરફ લઈ જાય છે. ધર્મનાં ફરમાનોની મતલબ એ અજ્ઞાન દુર કરવાની અને જ્ઞાન આપવાની, અંધકાર દુર કરવાની અને અજવાળુ (રોશની) આપવાની છે, અને એ જ્ઞાન અને રોશની ખુદાનો માર્ગ બતાવે છે.

પાપી માંણુસની બંદગી અને પરોમાંની ખુદા તરફથી મેહેર અને દયા મેલવી શકતાં નથી. ખુદાની મેહેર અને દયા મેલવવાનો સેહેલો રસ્તો એકપણ નથી. જેને એ મહેર અને દયા મેલવવાની ઈચ્છા હોય તેણે ખુદાના કાયદાને રસ્તે ચાલીને બંદગી અને પશ્ચાતાપ કરવાં જોઈએ, અને એવી રીતે કરશે ત્યારેજ તેને ફાયદો થશે. કારણકે કોઈબી કારણથી ખુદા પોતાનો કાયદો ફેરવતો નથી, સબબકે એ કાયદાઓથી સૃષ્ટિ (બ્રહ્માંડ) જળવાયલીછે. જેણે સંપુર્ણ પવિત્રાઈ (સ્વચ્છતા) મેલવી નથી તે ઈશ્વર પાસે જઈ શકનાર નથી. સદગુણી જીંદગી ગાળવી, અને ઈશ્વરની સ્તુતિ કરવી અને ઈશ્વર ઉપર પ્રીતી રાખવી, અને એમ કરીને છેવટે એટલી ઉત્તમ સંપુર્ણતા મેલવવી કે તમારા આત્માનો સ્વભાવ સ્વચ્છ અને પવિત્ર શિવાય બીજો કાંઈ નહી હોય, અને ઈશ્વર ઉપરની પ્રીતી અને ઈશ્વરમાંજ રહેવા શિવાય બીજી સઘળી ઈચ્છાઓ જતી રહે;—ઈશ્વરની દયા અને મહેરબાંની મેલવવાનો એ માર્ગ છે, અને જાવેદાન પરમ આનંદ સંપાદન કરવાનો એ રસ્તો છે.

જો તમારાથી એકદમ સંપુર્ણ સદગુણી નહી થવાય તો, તમો ખંત રાખશો તો ઘણે દહાડે અથવા ઘણે વરશે તેવા થઈ શકશો. પોતાના

વિકારને દબાવેલો રાખીને આ દુનિયાની વસ્તુની પ્રીતી અને દુર્ગુણથી દુર રહેવુ, વખાંણ અને ઇનાંમ (બદલા) ને ખાતર સારૂં કાંમ કરવું, અને એક ઇચ્છા મેલવવાના હેતુથી બીજી ઇચ્છાને દાબી રાખવી, એ ખરા સદગુણ નથી. તમારા અંતઃકરણમાંથી બૂરાઇના વિચારને જડ મૂળથી ઉખેડી નાખો, વખાણ અથવા બદલો મેલવવાની ઇચ્હા વગર સારાં કાંમ કરો, અને ઇશ્વર ઉપર પ્રીતી રાખવાના અને ઇશ્વરમાં જીંદગી ગાળવાની ઇચ્છા શિવાય બીજી સર્વ ઇચ્છાઓ ભુલી જાઓ. જયારે જયારે તમારાથી બની શકે ત્યારે એ સદગુણો અમલમાં લાવો, અને એમ કરવાની ટેવમાં પડો, અને છેવટે એ ટેવને એવી બનાવી દેવો કે તમારા આત્માનો કુદરતી ખવાસ એ થાય, અને એમ કરશો તો બેશક તમો ખુદાની મેહેર અને દયા પાંમી શકશો. એ ખરી કસોટીમાંથી પસાર થયા વગર તમો ખુદાની મહેરબાંની અને દયા મેલવવા ઇચ્છતા હોવોતો તે કદી મલનાર નથી. જો તમુને કોઇ વધારે સેહેલો રસ્તો બતાવતા હોય તો તમારે ખાત્રી રાખવી કે તેવો તમુને ખોટો માર્ગ બતાવે છે.

જો તમારાથી સંપુર્ણ સદગુણી નહીં થઇ શકાય તો, એવા થવાને તમારાથી બનતી કોશેશ કરો, અને મોત પછી વધારે ઉત્તમ અને વધારે સ્વચ્છ ભુવનોમાં જવાને શક્તિમાંન થશો અને એ ભુવનોને આપણે સવર્ગ કહીએ છીએ. ત્યાંથી તમો વધારે અને વધારે આગલ વધીને છેવટે ઇશ્વરને પહોંચી શકશો.

પણ જો તમો પાપી, ઘાતકી, સદગુણ વગરની જીંદગી ગાળશો તો મોત પછી તમારા આત્માના જેવા અસ્વચ્છ ભુવનમાં તમેં ખેંચાયા જશો, અને ઉંચા અને સ્વચ્છ ભુવનમાં જવા જેવા સ્વચ્છ અને પવિત્ર થતાં સુધી એવા એક અસ્વચ્છ ભુવનમાંથી બીજામાં તમે આથડયા કરશો; એ સ્થિતિને આપણે નર્ક કહીએ છીએ.

માંટે, હે માંનવી! જરતોસ્તિ ધર્મનો કાનુન સદા ધ્યાંનમાં રાખઃ "નેક વિચાર, નેક વાંણી અને નેક કામો," એ ત્રણ અમલમાં લાવ.

ધ. જ. મે.